

Приет от УС на НАПОО с Протокол № 4/29.09.2021

Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията „Сержант (Старшина за Военноморските сили)-командир“

Професионално направление:				
863	Военно дело и отбрана			
Наименование на професията:				
863010	„Сержант (Старшина за Военноморските сили) командир“			
Специалности:		Степен на професионална квалификация:	Ниво по НКР	Ниво по ЕКР
8630101	Командване на войскови единици до взвод	Четвърта	5	5
8630102	Командване на мотопехотни и разузнавателни формирования	Четвърта	5	5
8630103	Командване на артилерийски формирования	Четвърта	5	5
8630104	Командване на инженерни формирования	Четвърта	5	5
8630105	Командване на формирования за ядрена, химическа и бактериологическа защита	Четвърта	5	5
8630106	Командване на формирования за комуникационно-информационна поддръжка	Четвърта	5	5

8630107	Командване на зенитно-ракетни формирования	Четвърта	5	5
8630108	Радиотехнически средства и комуникационно-информационни системи за ВМС	Четвърта	5	5
8630109	Морски оръжия	Четвърта	5	5
8630110	Корабни енергетични уредби за ВМС	Четвърта	5	5
8630111	Морско корабоводене за ВМС	Четвърта	5	5

София, 2021 г.

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по професията „Военнослужещ – сержант (Старшина за Военноморските сили) командир“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД 09-413 от 12.05.2003 г., посл. изм. Заповед № РД 09-843 от 07.04.2021 г.) изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

- **За лица, навършили 16 години:** за четвърта степен – завършено средно образование

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

1.2. Валидиране на професионални знания, умения и компетентности

Придобиването на квалификация по професията „Военнослужещ – сержант (Старшина за Военноморските сили) командир“ или по част от нея чрез валидиране на придобити с неформално или информално учене резултати от ученето се осъществява съгласно Наредба № 2 от 13 ноември 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката (обнародвана в Държавен вестник, бр. 96 от 21.11.2014 г., в сила от 01.01.2015 г.)

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.

Сержант (старшина за Военноморските сили) командир работи във военните формирования от Българската армия и в други военизирани структури, свързани с националната сигурност, както и в състава на многонационални екипи в страната и извън нея и извършва дейности в областта на командването и управлението на войскови единици до взвод (командир на група, разчет, екипаж, отделение, взвод). В своята работа той се ръководи от заповедите, разпорежданията и указанията на по-горестоящите в йерархията командири.

Основните отговорности на сержанта (старшина за Военноморските сили) командир са:

- управлява и командва малки военни формирования (група, разчет, екипаж, отделение, бойна част на кораб, секция на кораб и други формирования до взвод и приравнени включително) в мирно и военно време, като оценява обстановката, взема решения, отдава заповеди и разпореждания, ръководи бойните тактически действия на формированието;
- ръководи караулната и патрулната служби;
- изпълнява дейности, свързани с планирането и осигуряването на подготовката и обучението на войниците и матросите;

- организира и провежда учебни занятия и тренировки с подчинените от формирането;
- изготвя отчети за резултатите от проведеното обучение и за използваните по време на обучението материални средства (оръжие, боеприпаси, техника);
- спазва военната етика в ежедневната си работа с подчинените;
- оценява и прави предложения за придобиване и повишаване квалификацията на своите подчинени;

Сержантът (старшина за Военноморските сили) - командир, е отговорен за:

- качествено и ефективно изпълнение на задачите, провеждането на подготовка с подчиненото му подразделение; спазването на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазването на околната среда при изпълнение на служебните му задължения;
- правилната експлоатация, обслужването и грижливото съхранение на зачисленото му въоръжение, техника и снаряжение;
- подготовката, сигурността и опазването на здравето на своите подчинени.

При упражняване на професията се изисква сержантът (старшина за Военноморските сили) - командир, да притежава умения за работа в динамична среда, издръжливост при изпълнение на еднообразни рутинни дейности; умения за бързо, адекватно и отговорно вземане на решения, концентрация на вниманието и наблюдателност; издръжливост на напрегната работа и стрес; комуникативност; готовност и умение за работа в екип; дисциплинираност; организиране на колективна трудова дейност; упражняване на контрол и оценяване на дейността на други хора; умения за справяне с критични ситуации; проява на гъвкавост при прилагане на различни лидерски стилове, спазване на военно-професионалната етика.

Сержантът (старшината за Военноморските сили) - командир използва: въоръжение, военна техника, бойни припаси, взривни материали и пиротехнически средства, материали и консумативи, запасни части и принадлежности за ремонт (стационарни и подвижни), техническа и административна документация, колективни и индивидуални средства за защита, униформено облекло, различна апаратура, техника, пособия, консумативи и др.

Сержантът (старшината за Военноморските сили)-командир работи както на открито, така и на закрито, при условия на повишен риск.

Нормалната продължителност на служебното време на военнослужещия – сержант (старшина за Военноморските сили) - командир е 8 часа дневно и 40 часа седмично, при 5-дневна работна седмица. Задължението за служебно време и за разположение на военнослужещия – сержант (старшина за Военноморските сили) – командир е в съответствие със Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Лицата, придобили четвърта степен на професионална квалификация по специалност от професията „Сержант (Старшината за Военноморските сили) - командир“ могат да продължат обучението си по друга специалност от същата професия и по друга професия от професионално направление „Военно дело и отбрана“.

При продължаващото професионално обучение се организира обучение за усвояване на единиците резултати от ученето, които лицата не притежават.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната

класификация на професиите и длъжностите (НКПД-2011) в Република България, утвърдена със Заповед № РД 01-931/27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. и доп. със Заповед № РД 01 - 105 от 23.12.2020 г.

Съгласно НКПД, 2011 придобилият четвърта степен на професионална квалификация по професията „Сержант (Старшината за Военноморските сили) - командир“, може да заема следните длъжности от НКПД:

За специалности „Командване на войскови единици до взвод“ и „Командване на мотопехотни и разузнавателни формирования“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

За специалност „Командване на артилерийски формирования“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

3112-3003 Техник, геодезия, фотограмметрия и картография

3115-3059 Оператор по обслужване на бойни припаси и специални пиротехнически средства,

както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

За специалност „Командване на инженерни формирования“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

3112-3012 Техник, транспортно строителство

7542-2003 Пиротехник

както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

За специалност „Командване на формирования за ядрена, химическа и бактериологическа защита“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

7549-2017 Работник, радиационен контрол и дезактивация

8111-2004 Дозиметрист

както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

За специалност „Командване на формирования за комуникационно-информационна поддръжка“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

3522-3019 Оператор телеграфически съоръжения

3522-3020 Оператор телекомуникационни съоръжения

както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

За специалност „Командване на зенитно-ракетни формирования“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

3341-3005 Административен специалист с контролни функции

3115-3061 Оператор по обслужване на специално въоръжение и техника

както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

За специалност „Радиотехнически средства и комуникационно-информационни системи за ВМС“

0210-3001 Военнослужещ, сержант

3115-3011 Техник-механик, плаващо техническо средство

3522-3013 Оператор, радиосъоръжения (кораби)

7233-2019 Монтьор, корабно оборудване

длъжности от единична група 8350 Палубни моряци и сродни на тях, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

За специалност „Морски оръжия“

0210-3001 Военнослужещ, сержант

3115-3059 Оператор по обслужване на бойни припаси и специални пиротехнически средства,

8350 Палубни моряци и сродни на тях

За специалност „Корабни енергетични уредби за ВМС“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

3151-3002 Втори механик, кораб;

3151-3001 Главен механик, кораб;

3151-3009 Механик, плаващо техническо средство;

3151-3003 Трети механик, кораб;

3151-3004 Четвърти механик, кораб;

3115-3011 Техник-механик, плаващо техническо средство;

7233-2018 Монтьор, корабни двигатели;

7233-2019 Монтьор, корабно оборудване;

и длъжности от единична група 8350 Палубни моряци и сродни на тях

За специалност „Морско корабоводене за ВМС“

0210-3001 Военнослужещ, сержант

8350-2009 Рулеви;

3152-4017 Щурман;

8350 Палубни моряци и сродни на тях

както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3. 1. Списък на Единиците резултати от ученето (ЕРУ) и резултати от учене (РУ) по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професии с трета степен на професионална квалификация от СППОО

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд

1.1. РУ Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място

1.2. РУ Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност по опазване на околната среда

1.3. РУ Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации

ЕРУ 2. Предприемачество

1.1. РУ Познава основите на предприемачеството

1.2. РУ Формира предприемаческо поведение

1.3. РУ Участва в разработването на план за дейността

ЕРУ 3. Икономика

3.1. РУ Познава основите на пазарната икономика

3.2. РУ Познава характеристиките на дейността в дадена организация

ЕРУ по отраслова професионална подготовка – единна за професиите от професионално направление „Военно дело и отбрана“

ЕРУ 4. Използване на информационни и комуникационни технологии в професионалната си дейност

- 4.1. РУ Обработва информация и съдържание с информационни и комуникационни технологии (ИКТ)
- 4.2. РУ Осъществява комуникация посредством ИКТ
- 4.3. РУ Създава цифрово съдържание с ИКТ
- 4.4. РУ Осигурява защита на електронната среда
- 4.5. РУ Решава проблеми при работата с ИКТ

ЕРУ 5. Организация на труда

- 5.1. РУ Организира работния процес в ежедневната дейност
- 5.2. РУ Извършва подготовка по материално-техническото осигуряване
- 5.3. РУ Познава разпределението и контрола на дейностите във военното формиране

ЕРУ 6. Комуникация и чужд език

- 6.1. РУ Общува ефективно с различни категории военнослужещи
- 6.2. РУ Осъществява делова комуникация
- 6.3. РУ Комуникира успешно на чужд език във връзка с професията

ЕРУ 7. Военно лидерски умения

- 7.1. РУ Познава основите на лидерството
- 7.2. РУ Проявява лидерски и войнски умения

ЕРУ 8. Общовойскова подготовка

- 8.1. РУ Притежава физическа подготовка
- 8.2. РУ Притежава тактическа подготовка
- 8.3. РУ Притежава подготовка за стрелба с леко стрелково оръжие
- 8.4. РУ Притежава подготовка по ядрена, химическа, биологическа защита и екология (ЯХБЗ и Е)
- 8.5. РУ Притежава строева подготовка
- 8.6. РУ Притежава военно-инженерна подготовка
- 8.7. РУ Притежава военно-медицинска подготовка
- 8.8. РУ Притежава военно-топографска подготовка
- 8.9. РУ Притежава правно-нормативна подготовка

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на войскове единици до взвод“

ЕРУ 9 Техническа подготовка

- 9.1. РУ Експлоатира базовата машина
- 9.2. РУ Експлоатира танковото въоръжение и бойните припаси
- 9.3. РУ Експлоатира оптичните прибори
- 9.4. РУ Експлоатира специфично оборудване и агрегати

ЕРУ 10 Тактико-специална подготовка на танковите формирования

- 10.1. РУ Познава и прилага тактиката на танковите взводове и роти
- 10.2. РУ Организира и провежда занятия по огнева подготовка

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на мотопехотни и разузнавателни формирования“

ЕРУ 11 Техническа подготовка

- 11.1. РУ Експлоатира бойните бронирани машини
- 11.2. РУ Експлоатира колективното въоръжение, ракетите, бойните припаси и пиротехническите средства и материали
- 11.3. РУ Експлоатира оптичните прибори

ЕРУ 12 Тактико-специална подготовка на мотопехотните и разузнавателните формирования

- 12.1. РУ Познава и прилага тактиката на мотопехотните отделения, взводове и роти
- 12.2. РУ Познава и прилага тактиката на разузнавателните отделения, взводове и роти
- 12.3. РУ Организира и провежда занятия по огнева подготовка на мотопехотните и разузнавателните отделения и взводове

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на артилерийски формирования“

ЕРУ 13. Техническа подготовка

- 13.1. РУ Експлоатира базовите машини
- 13.2. РУ Експлоатира колективното въоръжение, ракетите, бойните припаси и пиротехническите средства и материали
- 13.3. РУ Експлоатира оптичните прибори

ЕРУ 14 Тактико-специална подготовка на артилерийските формирования

- 14.1. РУ Познава и прилага тактиката на артилерийските формирования
- 14.2. РУ Провежда занятия по бойна работа на артилерийските разчети/отделения и взводове
- 14.3. РУ Управлява огъня на артилерийските разчети/взводове

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на инженерни формирования“

ЕРУ 15. Техническа подготовка

- 15.1. РУ Експлоатира инженерните машини на въоръжение в Българската армия
- 15.2. РУ Експлоатира инженерните бойни припаси
- 15.3. РУ Познава фортификационни съоръжения

ЕРУ 16 Тактико-специална подготовка на инженерните формирования

- 16.1. РУ Познава спецификата в инженерното разузнаване
- 16.2. РУ Обучава по подривното дело и инженерните заграждения
- 16.3. РУ Тренира личния състав по фортификационни съоръжения и маскировка
- 16.4. РУ Обяснява работата с инженерни машини на въоръжение в Българската армия

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на формирования за ядрена, химическа и бактериологическа защита“

ЕРУ 17. Техническа подготовка

- 17.1. РУ Експлоатира химическата и специална техника

17.2. РУ Експлоатира приборите за ядрено, химическо и бактериологическо разузнаване и защита

17.3. РУ Експлоатира запалителните бойни припаси

ЕРУ 18 Тактико-специална подготовка на формированията за ядрена, химическа и бактериологическа защита

18.1. РУ Провежда дейности по ликвидиране на последствията от използвано ядрено оръжие

18.2. РУ Провежда дейности по ликвидиране на последствията от използвано химическо оръжие

18.3. РУ Провежда дейности по ликвидиране на последствията от използвано биологическо оръжие

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на формирования за комуникационно-информационна поддръжка“

ЕРУ 19. Техническа подготовка

19.1. РУ Експлоатира базовите машини

19.2. РУ Притежава подготовка по електротехника и електроника

19.3. РУ Притежава техническа подготовка по комуникационни и информационни системи

ЕРУ 20. Тактико-специална подготовка на формированията за комуникационно-информационна поддръжка

20.1. РУ Извършва комуникационно-информационната поддръжка

20.2. РУ Организира и управлява комуникационните и информационните системи във формированията за комуникационно-информационна поддръжка

20.3. РУ Изгражда радио, радиорелейна, тропосферна, сателитна, проводна и оптична свързка

20.4. РУ Устройва технически комуникационно-информационни възли

20.5. РУ Извършва измервания в комуникационните възли и експлоатира комуникационни и информационни средства

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на зенитно-ракетни формирования

ЕРУ 21 Техническа подготовка

21.1. РУ Експлоатира базовите машини

22.2. РУ Експлоатира въоръжението, бойните припаси и зенитни ракети

23.3. РУ Експлоатира системите за въздушно наблюдение и целеуказване

ЕРУ 22 Тактико-специална подготовка на зенитно-ракетните формирования

22.1. РУ Организира и провежда занятия по зенитно-ракетна (артилерийска) стрелкова подготовка

22.2.РУ Организира и провежда занятия по бойна работа на зенитно - ракетното/артилерийско отделение/разчет/екипаж, взвод

22.3. РУ Познава и прилага тактиката на зенитно - ракетното/артилерийско отделение/разчет/ екипаж, взвод

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Радиотехнически средства и комуникационни - информационни системи за ВМС“

ЕРУ 23. Морска подготовка

- 23.1. РУ Познава устройството на кораба и корабната лодка
- 23.2. РУ Познава организацията на корабния ред и корабната служба
- 23.3. РУ Познава организацията на връзките във ВМС на Република България и НАТО
- 23.4. РУ Обяснява осигуряването на живучестта на кораба
- 23.5. РУ Познава преносните и стационарни средства за гасене на пожар на кораба
- 23.6. РУ Познава и управлява процесите по логистично осигуряване и материална отчетност

ЕРУ 24 Техническа подготовка

- 24.1. РУ Познава основите на електротехниката и радиотехниката
- 24.2. РУ Познава свързочната материалната част на въоръжение във ВМС
- 24.3. РУ Прилага правилата за техническа експлоатация

ЕРУ 25 Тактико-специална подготовка - Радиотехнически средства и комуникационно-информационни системи за Военноморските сили

- 25.1. РУ Обяснява основите на радиолокацията и радиолокационните устройства
- 25.2. РУ Познава основите на хидроакустиката и хидроакустични устройства
- 25.3. РУ Обяснява правилата за експлоатацията и борбата за живучест на радиотехническите средства
- 25.4. РУ Обучава за бойно използване на радио-техническите средства
- 25.5. РУ Обучава за работа с радиокомуникационната техника

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Морски оръжия“

ЕРУ 26. Морска подготовка

- 26.1. РУ Познава устройството на кораба и корабната лодка
- 26.2. РУ Познава организацията на корабния ред и корабната служба
- 26.3. РУ Познава организацията на връзките във ВМС на Република България и НАТО
- 26.4. РУ Обяснява осигуряването на живучестта на кораба
- 26.5. РУ Познава преносните и стационарни средства за гасене на пожар на кораба
- 26.6. РУ Познава и управлява процесите по логистично осигуряване и материална отчетност

ЕРУ 27 Техническа подготовка

- 27.1. РУ Познава устройството и принципите на действие на ракетно-артилерийското въоръжение, намиращо се на въоръжение във ВМС
- 27.2. РУ Познава устройството и принципите на действие на минно-тралното и торпедното въоръжение, намиращо се на въоръжение във ВМС

ЕРУ 28 Тактико-специална подготовка - Морски оръжия за Военноморските сили

- 28.1. РУ Обучава за различните видове въоръжение във ВМС
- 28.2. РУ Обяснява мерките за безопасност при обслужване на видовете морски оръжия
- 28.3. РУ Инструктира за експлоатация и ремонт на корабните оръжейни системи

28.4. РУ Ръководи мероприятията за осигуряване живучестта на корабните оръжейни системи

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Корабни енергетични уредби-ВМС“

ЕРУ 29. Морска подготовка

29.1. РУ Познава устройството на кораба и корабната лодка

29.2. РУ Познава организацията на корабния ред и корабната служба

29.3. РУ Познава организацията на връзките във ВМС на Република България и НАТО

29.4. РУ Обяснява осигуряването на живучестта на кораба

29.5. РУ Познава преносните и стационарни средства за гасене на пожар на кораба

29.6. РУ Познава и управлява процесите по логистично осигуряване и материална отчетност

ЕРУ 30 Техническа подготовка

30.1. РУ Познава корабните енергетични уредби на корабите от ВМС

30.2. РУ Познава състава и функционирането на електроенергетичната уредба на кораба

ЕРУ 31 Тактико-специална подготовка - Корабни енергетични уредби за Военноморските сили

31.1. РУ Обяснява основите на топлотехниката

31.2. РУ Сравнява корабните системи и механизми

31.3. РУ Обяснява корабните дизелови двигатели

31.4. РУ Познава корабните турбомашини

31.5. РУ Обучава за корабната електротехника

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Морско корабоводене за ВМС“

ЕРУ 32. Морска подготовка

32.1. РУ Познава устройството на кораба и корабната лодка

32.2. РУ Познава организацията на корабния ред и корабната служба

32.3. РУ Познава организацията на връзките във ВМС на Република България и НАТО

32.4. РУ Обяснява осигуряването на живучестта на кораба

32.5. РУ Познава преносните и стационарни средства за гасене на пожар на кораба

32.6. РУ Познава и управлява процесите по логистично осигуряване и материална отчетност

ЕРУ 33 Основи на корабоводенето

33.1. РУ Познава принципните положения при управлението на кораба

33.2. РУ Познава всички видове въжета и такелажни работи и мерките за безопасност при всички видове общокорабни работи

ЕРУ34 Тактико-специална подготовка - Морско корабоводене за военноморските сили

34.1. РУ Обяснява теоретичните основи и приложението на корабоводенето

34.2. РУ Прилага теоретичните основи на управлението на кораба

3.2. Описание на единиците резултати от учене (ЕРУ)

ЕРУ по общата професионална подготовка единна за всички професии с четвърта степен на професионална квалификация от СППОО

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили)-командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 1.1:	Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място • Посочва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява нормативните разпоредби, касаещи осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд за конкретната трудова дейност и за свързаните трудови дейности • Представя информация за рисковете за здравето и безопасността при извършваната трудова дейност и свързани с нея трудови дейности • Представя информация за мерките за защита и средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява разпоредбите за провеждане на инструктаж на работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в прилагането на мерките за предотвратяване, намаляване и ограничаване на рисковете за здравето и безопасността на работното място при различни трудови дейности • Инструктира работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Контролира прилагането на необходимите мерки за защита • Участва в процеса за осигуряване на безопасност при работата • Използва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Създава организация за изпълнение на трудовите дейности при спазване нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Изпълнява трудовата дейност при спазване на необходимите мерки за осигуряване на безопасност • Проявява отговорност към останалите участници в трудовия процес
Резултат от учене 1.2:	Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност по опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва разпоредбите за опазване на околната среда

	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните изисквания за разделно събиране на отпадъци • Посочва разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни отпадъци
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира сортирането на опасни отпадъци и излезли от употреба материали, консумативи и др., при спазване технологията за събиране и рециклиране • Организира съхранението на опасни отпадъци и излезли от употреба материали, консумативи и др., при спазване технологията за събиране и рециклиране
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира възможните причини за екологично замърсяване
Резултат от учене 1.3:	Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните рискови и аварийни ситуации • Описва основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност • Обяснява основните стъпки за действие при аварии и аварийни ситуации • Обяснява видовете травми и методите за оказване на първа помощ • Посочва реда за разследване на трудови злополуки
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва терминологията, свързана с аварийните ситуации • Контролира спазването на мерките за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност • Контролира спазването на правилата за действие при аварии и аварийни ситуации • Координира действията на работния екип при аварии и опасни ситуации • Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа • Оказва първа помощ на пострадали при авария • Организира спазването на правилата за действие при аварии и аварийни ситуации
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира рисковете за възникване на пожар или аварийна ситуация, прави предложения за актуализиране на вътрешнофирмените правила за пожарна и аварийна безопасност • Участва в създаването на организация за овладяването на възникнал пожар и/или авария, в съответствие с установените вътрешнофирмени правила за пожарна и аварийна безопасност
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • За средство 1: • Владее теоретични знания за: • хигиенните норми;

	<ul style="list-style-type: none"> • здравословните и безопасни условия на труд на работното място; • превантивната дейност за опазване на околната среда; • овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ на пострадали. • За средство 2: • Избира бързо и уверено най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
--	--

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили)- командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 2.1:	Познава основите на предприемачеството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва същността на предприемачеството • Познава принципите на предприемаческата дейност • Посочва видовете предприемачески умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Проучва предприемаческите процеси, свързани с дейността му • Открива възможности за предприемачески инициативи • Анализира практически примери за успешно управление на дейността на организацията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Предлага нови идеи за успешно изпълнение на трудовите дейности
Резултат от учене 2.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва характеристиките на предприемаческото поведение • Изрежда видовете предприемаческо поведение • Описва факторите, които влияят върху предприемаческото поведение • Изброява значими за упражняваната професия социални и личностни умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага в дейността си подходящи предприемачески идеи • Идентифицира нови възможности за повишаване на ефективността на повереното звено • Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работата • Предлага иновативни идеи при изпълнението на работни проекти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да предложи възможно решение за подобряване ефективността на повереното звено
Резултат от учене	Участва в разработването на план за дейността

2.3:	
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява основните елементи, изисквания и етапи при разработване на план за дейността • Посочва факторите на обкръжаващата среда • Описва реда за реализиране на доставка – проучване, снабдяване и отчитане на материалните средства в армията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира снабдяването на военното формирование с необходимите материали • Анализира дейностите в работната организация на военното формирование
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Разработва в екип проект на план за дейността на военното формирование
Средства за оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • Средство 1: • Решаване на тест • Средство 2: • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<ul style="list-style-type: none"> • За средство 1 и 2: • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • За средство 1: • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството • За средство 2: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (Старшина за Военноморските сили)- командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява общата теория на пазарната икономика • Познава основните икономически проблеми - оскъдност, ресурси, избор • Описва ролята на държавата в пазарната икономика • Изрежда видовете икономически субекти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага в работата си основните принципи на пазарната икономика • Информира се за успешни практически примери за управление на различни делови начинания

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на делови начинания като обясни ролята на всеки икономически субект, ангажиран в тях
Резултат от учене 3.2:	Познава характеристиките на дейността в дадена организация
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Посочва основите на пазарното търсене и пазарното предлагане Дефинира икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност и други
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Обяснява основни икономически понятия в контекста на дейността на организацията Прилага в работата си принципите за ефективно осигуряване и разпределяне на ресурсите
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да анализира икономическите принципи в контекста на дейността на дадената организация
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Писмен изпит/Тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<ul style="list-style-type: none"> За средство 1 и 2: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> За средство 1: Владее основните теоретични знания в областта на икономиката За средство 2: Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от професионално направление „Военно дело и отбрана“.

ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Използване на информационни и комуникационни технологии в професионалната дейност
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 4.1:	Обработка информация и съдържание с информационни и комуникационни технологии (ИКТ)
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Изброява интернет търсачки Обяснява употребата на филтри и оператори за търсене на информация в дигитална среда Познава начини за оценка на надеждността на информацията в интернет

	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва същността на WEB каналите (RSS и други) за получаване на информация • Описва начините за съхранение на цифрова информация на различни електронни носители • Посочва начините за създаване на поддиректории (папки) • Изброява начините за преместване на файлове от една поддиректория (папка) в друга • Познава различни програми за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео) • Посочва различни доставчици на облачни услуги • Назовава източници за извличане на цифрови данни
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва търсачка за намиране на информация като прилага различни филтри и използва оператори за търсене (символи и други) • Използва WEB канали (RSS и други) за получаване на информация • Сравнява информацията в различни източници • Оценява надеждността на информацията с помощта на набор от допълващи се критерии • Съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, WEB страници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) • Използва облачни услуги за съхранение на информация • Възпроизвежда записано цифрово съдържание
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 4.2:	Осъществява комуникация посредством ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява доставчици на услугата електронна поща • Познава софтуер за аудио и видео разговори • Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове • Описва принципите за онлайн пазаруване и плащане • Изброява онлайн общности (социални мрежи), създадени за обмен на знания и опит в професионалната област като посочва публични и частни цифрови услуги • Обяснява предимствата от използване на електронен подпис • Запознат е с методите за общуване чрез мобилни устройства при взаимодействие с колеги и партньори • Познава дигиталния етикет при интернет общуване
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва електронна поща • Използва разширени функции на софтуер за аудио и видео разговори • Споделя файлове, спазвайки правилата на онлайн комуникация • Използва електронни услуги като онлайн-пазаруване, електронно банкиране, взаимодействие с институции и др. • Обменя знания и опит в онлайн общности • Прилага електронен подпис за авторизация • Ползва мобилни устройства при взаимодействие с колеги и партньори

	<ul style="list-style-type: none"> • Служи си с дигиталния етикет при интернет общуване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владееене на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 4.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва функционалностите на софтуерите за създаване на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) • Посочва функционалностите на софтуерите за редакция на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) • Описва функционалностите на редакторите за създаване и поддържане на шаблонни интернет страници и/или блогове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформления • Редактира създадено цифрово съдържание • Използва редактори за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владееене на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Резултат от учене 4.4:	Осигурява защита на електронната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва рисковете за сигурността при работа в електронна среда • Дефинира функциите на защитните стени и на антивирусните програми • Описва начините за защита на файлове с криптиране или с пароли • Посочва мерки за защита на дигиталните устройства и цифровото съдържание • Знае за въздействието на цифровите технологии върху околната среда • Познава нормативите за защита на личните данни
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира подвеждащи и/или злонамерени съобщения и интернет страници • Активира филтри на електронна поща против нежелани съобщения • Разпознава файлове, представляващи зловреден софтуер • Променя настройките на защитната стена и на антивирусната програма • Защишава файлове с криптиране или с пароли • Прилага методи за защита на дигиталните устройства и цифровото съдържание • Прилага мерки за пестене на енергия • Използва техники за защита на личните данни в дигитална среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да защити комплексно от злонамерени действия електронната среда, в която работи, както и поверителността на личните данни
Резултат от учене 4.5:	Решава проблеми при работата с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва начините за решаване на рутинни проблеми при

	<p>използване на цифрови технологии</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изброява начините за инсталиране/преинсталиране на софтуерни продукти, използвани в компютърната графика • Изброява възможностите за актуализиране и подобряване на дигиталните си компетентности • Познава основни технологични подобрения в професионалната област
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира и инсталира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми • Променя настройките и опциите на операционната система или софтуер при решаване на проблеми • Предлага творчески идеи при използването на дигитални технологии
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да разреши нерутинен проблем, възникнал при работа с ИКТ
Средства за оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • Средство 1: • Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане • Средство 2: • Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща • Средство 3: • Изпълнение на задача, свързана със създаването, редакцията и оформлението на цифрово съдържание • Средство 4: • Изпълнение на задача, свързана с противодействие срещу злонамерено електронно съобщение • Средство 5: • Изпълнение на задача, свързана с инсталирането, преинсталирането и промяната на настройките на устройство и съпътстващия го софтуер
Условия за провеждане на оценяването:	<ul style="list-style-type: none"> • За средство 1, 2, 3, 4 и 5: • Учебен/компютърен кабинет • Персонален компютър или лаптоп • Достъп до интернет
Критерии за оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • За средство 1, 2, 3, 4 и 5: • Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време • Демонстрирани са знания, умения и компетентности, свързани с използването на ИКТ

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Организация на труда
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир

професията:	
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 5.1:	Организира работния процес в ежедневната дейност
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва структурата на военните формирования • Описва методи за нормиране на работния процес • Познава нормативните документи, свързани с упражняваната професия • Обяснява изискванията за ефективно планиране на ресурси, свързани с работния процес
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира осигуряването задачите, изпълнявани от военните формирования • Съставя график на работните задачи • Спазва основните нормативни актове, свързани с упражняваната професия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно организира задачите на военното формирование • Предлага и мотивира необходимостта от промени в организацията на дейността на военното формирование
Резултат от учене 5.2:	Извършва подготовка по материално-техническото осигуряване
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реда за документално оформяне на получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти • Описва реда за снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти • Познава особеностите при отчитането на различните видове имущества и отбранителни продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Съставя документи за получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти • Изготвя документи за снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти • Отчита различните видове имущества и отбранителни продукти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да оформи документално получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти, снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти
Резултат от учене 5.3:	Познава разпределението и контрола на дейностите във военното формирование
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете дейности на военното формирование • Описва изискванията за изпълнение на видовете дейности • Изброява начините за контрол на дейностите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира дейностите по контрол, съобразно изискванията за ефективност • Спазва етичните норми на поведение • Съдейства за изграждането на конструктивна работна среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно разпределя изпълнението на задачите • Подпомага и съдейства за създаване и поддържане на етична работна среда

Средства за оценяване:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Решаване на тест Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Решаване на казус по зададен случай
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет Учебен полигон
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Дефинира основните теоретични понятия при организацията на работния процес За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Демонстрира основните практически умения при разпределението на дейностите в работния процес

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Комуникация и чужд език
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 6.1:	Общува ефективно с различни категории военнослужещи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Посочва необходимите комуникативни способности за осъществяване на лидерските функции Изброява длъжностите в екипа, техните роли и работни взаимоотношения Описва функциите на военното формирование, в което работи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Структурира правилно своите изказвания Комуникира ефективно с равни и по-старши по звание военнослужещи Спазва каналите за вътрешна комуникация, установени във военното формирование
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Осъществява ефективни комуникации на различни нива с демонстриране на авторитет и уважение към събеседника
Резултат от учене 6.2:	Осъществява делова комуникация
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва етичните норми в комуникацията Изрежда правилата за вербална и невербална комуникация Посочва правилно поведение при конфликт Изброява правилата и изискванията за делова кореспонденция
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Води делова комуникация - писмена и устна Разпознава конфликтни ситуации Съдейства за разрешаване на конфликтни ситуации

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Провежда ефективна устна и писмена комуникация с подчинени, равни и по-старши военнослужещи • Способен е да предвижда и разрешава конфликтни ситуации
Резултат от учене 6.3:	Комуникира успешно на чужд език във връзка с професията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Владее професионалната терминология на чужд език, свързана с упражняваната професия • Владее специфична за военното формирование терминология на чужд език
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира професионални текстове на чужд език (специализирана литература, техническа документация и др.) • Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници • Ползва чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с колеги и външни контрагенти
Компетентности	• Владее английски език на ниво, позволяващо му да осъществява ефективна комуникация по професионални теми при изпълняване на служебните си задължения
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададена ситуация <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Устен изпит
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира задълбочени знания относно ефективното общуване в работна среда <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • По зададена ситуация, подбира подходящо средство за комуникация за решаване на зададения проблем <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Провеждане на разговори по професионални теми на чужд език

ЕРУ 7

Наименование на единицата:	Военно лидерски умения
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - логистик
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 7.1:	Познава основите на лидерството

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира същността на лидерството • Изброява видовете лидерски стилове • Посочва факторите, влияещи върху използването на лидерските стилове • Описва подходящия външен вид на военнослужещия • Обяснява методите за повишаване на мотивацията на подчинените
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Поддържа военната униформа в подходящ вид • Контролира вида и поведението на подчинените си • Прилага различни мотивационни техники в управлението на подчинените си • Анализира практически примери за успешно лидерство
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да прилага различни лидерски стилове в зависимост от ситуацията
Резултат от учене 7.2:	Проявява лидерски и войнски умения
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира ролята, мястото и задачите на сержантския корпус в Българската армия • Изброява необходимите ръководни умения и комуникативни способности за осъществяване на лидерските функции • Познава основите на военното възпитание и културата на поведение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира висока личностна култура • Отговаря за дисциплината на подчинените си
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да проявява решителност и войнски умения при ръководенето на военното формирование
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 : Учебен кабинет</p> <p>За средство 2: Полигон</p>
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични знания относно военната история • Проявява висока комуникативна компетентност <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реагира адекватно и бързо при промени в обстановката

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	Общовойска подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - логистик

Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 8.1:	Притежава физическа подготовка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва Нормативите по физическа подготовка • Изброява различни видове физически упражнения • Познава методиката за провеждане на занятия по физическа подготовка
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира физическа и двигателна култура • Организира занятия по физическа подготовка • Прилага мерки за безопасност при физически натоварвания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изпълнява комплекс от физически дейности • Способен е самостоятелно да проведе занятия по физическа подготовка, съгласно утвърдена програма, като спазва изискванията за безопасност
Резултат от учене 8.2:	Притежава тактическа подготовка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва организацията и бойното използване на военни формирования до взвод • Познава методиката за провеждане на тактическа подготовка • Назовава действията на командира на единицата
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Провежда занятия по тактическа подготовка • Командва войсково формирование до взвод • Взема решения според тактическата обстановка
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да оцени адекватно тактическа информация и да приложи ефективни тактическа похвати • Способен е да проведе и/или да участва в провеждане на занятие по тактическа подготовка, съгласно програмата за подготовка, като спазва изискванията за безопасност
Резултат от учене 8.3:	Притежава подготовка за стрелба с леко стрелково оръжие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните части на стрелковото оръжие и ръчните гранати • Описва взаимодействието на частите и механизмите на стрелковото оръжие и ръчните гранати • Познава методиката за провеждане на стрелкови тренировки
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Провежда занятия със стрелково оръжие • Проявява увереност при боравене с оръжие • Разглобява, почиства и сглобява оръжие • Извършва стрелба със стрелково оръжие • Хвърля ръчна граната
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно и точно борави със стрелково оръжие и боеприпаси, при отчитане на всички рискове при работа с оръжие • Способен е да проведе и/или да участва в провеждане на занятие по огнева подготовка, съгласно програмата за подготовка, като спазва изискванията за безопасност
Резултат от учене	Притежава подготовка по ядрена, химическа, биологическа защита

8.4:	и екология (ЯХБЗ и Е)
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва физическите основи на ядреното оръжие, видовете ядрени реакции и поразяващите фактори на ядрения взрив • Дефинира физичните и токсични свойства на нервнопаралитични, кожнообривни, общоотровни и задушливи токсични химически вещества • Описва същността на видовете биологично оръжие и средствата за защита от тях • Изброява запалителните и димообразуващите състави и техническите средства за използването им • Познава техническите средства за димопуск • Посочва мероприятия за екологическа защита и опазване на околната среда • Изброява състава на дегазиращите, дезактивиращите и дезинфекциращите вещества и разтвори • Посочва техническите средства за специална обработка в подразделенията на Българската армия • Описва видовете комплекти и прибори за радиационно и химическо разузнаване и дозиметричен контрол в Българската армия • Познава методиката за провеждане на занятия по ЯХБЗ и Е
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира провеждане на занятия по ЯХБЗ и Е • Води занятие по ЯХБЗ и Е • Демонстрира практическото използване на филтриращите противогази и видовете защитни средства • Работи с приборите за радиационно и химическо разузнаване • Работи с дегазационните комплекти • Извършва дозиметричен, химичен контрол и специална обработка • Провежда мероприятия свързани с опазване на околната среда и екологическа защита
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да проведе и/или да участва в провеждане на занятие по ЯХБЗ и Е, съгласно програмата за подготовка, като спазва изискванията за безопасност
Резултат от учене 8.5:	Притежава строева подготовка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава Строевия устав • Назовава методите на строева подготовка • Изброява наставленията за строева подготовка
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подава команди • Изпълнява строеви занятия • Изпълнява строеви хватки с и без оръжие и движение в строй и извън строя
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да проведе занятия по строева подготовка и да следи за изпълнението на Строевия устав
Резултат от учене 8.6:	Притежава военно-инженерна подготовка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основите на инженерното осигуряване на бойните

	<p>действия на войските</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изброява основните правила и изисквания при използване на взривните вещества • Описва основните начини и средства за военна маскировка • Познава начини за използване на естествените маскировъчни средства на местността при придвижване и разполагане на подразделенията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Води занятия по военно-инженерна подготовка • Организира действията на единицата при устройване на минни полета по строеви разчет • Организира дейностите по използване на индивидуални и колективни маскировъчни средства • Ръководи инженерното осигуряване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да проведе занятие по военно-инженерна подготовка на подчинените си • Способен е да преодолява инженерни заграждения • Способен е да организира маскировка на военното формирование
Резултат от учене 8.7:	Притежава военно-медицинска подготовка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете рани и кръвотечения • Описва травмите от изгаряне, измръзване и електрически ток • Описва какво представляват слънчев и топлинен удар • Дефинира какво представлява безсъзнателно състояние, изкуствено дишане и непряк сърдечен масаж
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя занятия по военно-медицинска подготовка • Демонстрира първа помощ при рани и кръвотечения, изгаряне, измръзване • Демонстрира оказване на първа помощ при травми от електрически ток, слънчев и топлинен удар
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да окаже първа помощ, самопомощ и взаимопомощ при раняване, катастрофи и други инциденти и произшествия • Способен е да проведе занятие по военно-медицинска подготовка
Резултат от учене 8.8:	Притежава военно-топографска подготовка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва какво представлява топографска карта, мащаб, вътрерамково и извънрамково оформление • Посочва класификацията на топографските карти • Дефинира видовете север и ъгли между тях • Познава отчитането на геодезични и правоъгълни координати и точки, нанасянето на точки по географски координати • Описва измерването на разстояние върху топографски карти • Описва измерването на дирекционни ъгли върху топографска карта и способите за тяхното измерване • Познава изобразяването на релефа и местните предмети върху топографска карта чрез условни знаци
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира работа с топографски карти

	<ul style="list-style-type: none"> • Определя точката си на стоене • Демонстрира ориентиране на местността с и без топографска карта през деня и нощта • Решава основни задачи върху топографски карти • Демонстрира ориентиране и движение по азимут
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да се ориентира в местността • Способен е да проведе занятие по военна топография
Резултат от учене 8.9:	Притежава правно-нормативна подготовка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава нормативната уредба във въоръжените сили • Познава структурата и организацията на военните формирования • Изброява основни законови и подзаконови нормативни актове, касаещи военната служба • Изброява държавните символи и институции на Република България • Посочва ритуали (церемонии) с участието на военнослужещи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва нормативни документи, регламентиращи дейността във въоръжените сили • Изготвя документи, като прилага нормативните изисквания • Организира участие на малки военни формирования (отделение, взвод) в ритуали (церемонии) с участието на войски
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да взема решения и отдава заповеди, спазвайки законовите изисквания • Способен е да провежда занятия по познаване на нормативните документи във въоръжените сили
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	<ul style="list-style-type: none"> • За средство 1 и 2: • Учебен кабинет • Учебен полигон
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира задълбочени познания по отношение на общовойсковата подготовка, нормативната уредба, лекото стрелково оръжие и защитата на силите <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • демонстрира строева култура; • положителни резултати по огнева подготовка; • придвижване по бойното поле и разполагане на място с и без използване на средства за индивидуална защита и спазване на изискванията за маскировка • преодоляване на инженерно заграждение; • движение по маршрут с карта; • оказване на първа медицинска помощ.

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на войскове единици до взвод“

ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Техническа подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 9.1:	Експлоатира базовата машина
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите и механизмите на базовата машина (двигател, трансмисия, системи) и тяхното взаимодействие • Познава електрическата схема на базовата машина • Дефинира процедурите за подготовка на базовата машина за бойно използване • Познава регламентиращите документи за планиране и провеждане на техническото обслужване на базовата машина
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя техниката за бойно използване • Обучава екипажа/екипажите за подготовка и поддръжка на базовата машина • Попълва документи за използване и техническо обслужване на базовата машина
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката за бойното използване и техническото обслужване на базовата машина в променящи се условия и различна среда
Резултат от учене 9.2:	Експлоатира танковото въоръжение и бойни припаси
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите и механизмите на танковото оръдие и тяхното взаимодействие • Описва частите и механизмите на картечното въоръжение и тяхното взаимодействие • Познава бойните припаси за танковото и картечното оръжие • Дефинира реда за съхранение и подготовка на бойните припаси за стрелба • Познава нормативните документи, регламентиращи отчета на въоръжението и бойните припаси
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Контролира подготовката на въоръжението за стрелба • Контролира подготовката на бойните припаси за стрелба, включително и зареждането им в машината • Попълва нормативните документи за използване и обслужване на въоръжението и бойните припаси • Организира занятия по техническа подготовка за подчинените си
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката за бойното използване и техническото обслужване на оръдейното и картечно въоръжение в променящи се условия и различна среда

Резултат от учене 9.3:	Експлоатира оптичните прибори
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава оптичните и електронно-оптичните прибори на базовата машина и на въоръжението на танка • Описва реда за извършване на настройка на оптичните прибори за наблюдение и за стрелба • Познава реда за технически обслужвания, съхранение и отчетност на оптичните прибори
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва монтаж и демонтаж на оптичните прибори. • Подготвя оптичните и електронно-оптичните прибори за бойно използване • Оформя техническа документация за експлоатацията на оптичните и електронно-оптичните прибори • Управлява личния състав при извършване на регламентни дейности и подготовка на оптиката за бойно използване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката на оптиката за бойно използване, техническите обслужвания и съхранението ѝ в променящи се условия и различна среда • Организира и провежда занятия по техническа подготовка за подчинените си
Резултат от учене 9.4:	Експлоатира специфично оборудване и агрегати
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава булдозерното устройство на танка • Познава системата за защита от оръжията за масово поразяване на танка • Познава оборудването за подводно кормуване на танка • Познава реда за технически обслужвания, на специфичното оборудване на танка
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва монтаж и демонтаж на булдозерното устройство на танка. • Управлява екипажа при подготовката на машината за подводно кормуване. • Управлява екипажа при пожар в машината и при използване на оръжия за масово поразяване. • Оформя техническа документация за експлоатацията на специфично оборудване на танка
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да организира и извършва подготовката на специфичното оборудване за бойно използване и техническите обслужвания • Организира и провежда занятия по техническа подготовка за подчинените си
Средства за оценяване:	Средство 1: Устно/писмено изпитване Средство 2: Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Учебен полигон/парк
Критерии за оценяване:	За средство 1: Описва в пълен обем нужната информация относно предназначението, устройството и действието на основните

	<p>елементи, възли и агрегати на базовата машина, танковото въоръжение и оптичните, електронно-оптичните и лазерните прибори по схеми, макети и натурни обекти.</p> <p>За средство 2:</p> <p>Извършва подготовка на въоръжението и/или на мерните прибори за бойно използване</p>
--	---

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Тактическа подготовка на танковите формирования
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 10.1:	Познава и прилага тактиката на танка, танковите взводове и роты
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира видовете тактически действия на екипажа, взвода и ротата • Описва видовете осигурявания на танковите формирования • Познава топографските и тактически знаци • Познава основното въоръжение и техника на чуждите армии • Познава основното въоръжение и техника на Българската армия
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира боя на екипажа и взвода • Нанася елементите на бойния ред и замисъла на боя на топографска карта/схема/огнева картичка • Отдава бойна заповед и организира взаимодействието • Наблюдава бойното поле, открива цели и целеуказва
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката на танковия екипаж/ взвод за бой в променящи се условия и различна среда. • Провежда обучение на подчинените му военнослужещи по тактическа подготовка
Резултат от учене 10.2:	Организира и провежда занятия по огнева подготовка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава курса за стрелбите със стрелково оръжие и бойни машини в българската армия • Дефинира методите за прострелка и вдвояване на въоръжението на нулеви мерни линии • Познава начина за използване на въоръжението на танка • Описва необходимите мерки за безопасност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя и контролира вдвояването на въоръжението за стрелба • Използва въоръжението и оптиката за водене на огън • Открива цели • Води огън • Целеуказва и разпределя огъня • Привеждане на въоръжението към нормален бой
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя въоръжението за стрелба

		<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва огневи тренировки с подчинените си в променящи се условия и различна среда
Средства	за	Средство 1: Писмено изпитване
оценяване:		Средство 2: Практическо изпитване
Условия	за	За средство 1: Учебен кабинет
провеждане	на	За средство 2 Учебен полигон
оценяването:		
Критерии	за	За средство 1:
оценяване:		Описва видовете тактически действия. Изброява последователността на процедурите за подготовка за водене на огън. Нанася тактическа обстановка на карта.
		За средство 2:
		По зададена ситуация, взема решение, извършва организация на боя и отдава бойна заповед.

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на мотопехотни и разузнавателни формирования“

ЕРУ 11

Наименование	на	Техническа подготовка
единицата:		
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Наименование	на	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
професията:		
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Резултат от учене	11.1:	Експлоатира бойните бронирани машини
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите и механизмите на верижните бронирани машини и тяхното взаимодействие • Описва частите и механизмите на колесните бронирани машини и тяхното взаимодействие • Познава регламентиращите документи за планиране и провеждане на техническото обслужване на колесните и на верижните бронирани машини
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя техниката за бойно използване • Обучава отделенията и взвода за подготовка и поддръжка на колесните и на верижните бронирани машини • Води документи за използване и техническо обслужване на бойните бронирани машини
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката за бойното използване и техническото обслужване на бойните бронирани машини в променящи се условия и различна среда.
Резултат от учене	11.2:	Експлоатира колективното въоръжение, ракетите, бойните припаси и пиротехническите средства и материали
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите и механизмите на оръдейните автомати и тяхното взаимодействие • Описва частите и механизмите на картечно въоръжение и тяхното взаимодействие

		<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите и механизмите на противотанковите ракетни комплекси • Дефинира бойните припаси за оръдейното, ракетното и картечното въоръжение • Описва реда за съхранение и подготовка на бойните припаси за стрелба • Познава нормативните документи, регламентиращи отчета на въоръжението и бойните припаси • Описва реда и изискванията за експлоатация на колективното въоръжение
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Организира и контролира подготовката на въоръжението за стрелба • Организира и контролира подготовката на бойните припаси за стрелба • Води нормативните документи за използване на въоръжението и бойните припаси • Познава и прилага мерките за безопасност по време на работа с бойни припаси
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката за бойното използване и техническото обслужване на оръдейното, ракетното и картечно въоръжение в променящи се условия и различна среда
Резултат от учене 11.3:		Експлоатира оптичните прибори
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Познава оптичните и електронно-оптичните прибори на бойните бронирани машини • Описва оптичните и електронно-оптичните прибори за разузнаване на целите • Дефинира реда за извършване на настройка на оптичните прибори за наблюдение и за стрелба • Познава реда за технически обслужвания, съхранението и отчетността на оптичните прибори
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Извършва монтаж и демонтаж на оптичните прибори • Подготвя оптичните и електронно-оптичните прибори за бойно използване • Оформя техническа документация за експлоатацията на оптичните и електронно-оптичните прибори • Управлява личния състав при извършване на регламентни дейности и подготовка на оптиката за бойно използване
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката на оптиката за бойно използване, техническите обслужвания и съхранението ѝ в променящи се условия и различна среда • Способен е да организира и провежда занятия по техническа подготовка на подчинените си
Средства	за	Средство 1: Устно/писмено изпитване
оценяване:		Средство 2: Практическо изпитване
Условия	за	За средство 1: Учебен кабинет
провеждане	на	За средство 2: Учебен полигон/парк
оценяването:		
Критерии	за	За средство 1: Описва в пълен обем нужната информация относно

оценяване:	предназначението, устройството и действието на основните възли и агрегати на бойните бронирани машини, оръдейните системи, и оптичните, електронно-оптичните и лазерните прибори за разузнаване и насочване по схеми, макети и натурни обекти. За средство 2: Извършва подготовка на въоръжението и/или на мерните прибори за бойно използване
-------------------	---

ЕРУ 12

Наименование на единицата:	Тактико-специална подготовка на мотопехотните и разузнавателните формирования
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 12.1:	Познава и прилага тактиката на механизирани отделения, взводове и роти
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира видовете тактически действия на механизирани отделения, взвод и рота • Описва видовете осигурявания на механизирани формирования • Познава топографските и тактически знаци • Познава основното въоръжение и техника на чуждите армии • Познава основното въоръжение и техника на Българската армия
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира боя на отделението, взвода • Нанася елементите на бойния ред и замисъла на боя на топографска карта/схема/огнева картичка • Отдава бойна заповед и организира взаимодействието • Наблюдава бойното поле, открива цели и целеуказва
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката на механизирани отделение/ взвод за бой в променящи се условия и различна среда. • Провежда обучение на подчинените му военнослужещи по тактическа подготовка
Резултат от учене 12.2:	Познава и прилага тактиката на разузнавателните отделения, взводове и роти
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира видовете тактически действия и способите за разузнаване на разузнавателното отделение, взвод и рота • Познава топографските и тактически знаци • Познава основното въоръжение и техника на чуждите армии • Описва тактическите действия на чуждите армии
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира разузнаване с отделение и взвод • Нанася елементите на бойния ред и замисъла на боя на топографска карта/схема/огнева картичка • Отдава бойна заповед и организира взаимодействието • Организира наблюдателен пост/пункт, открива цели и целеуказва • Води разузнаване с технически средства
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката на отделението/взвода за разузнаване в променящи се условия и различна среда • Провежда обучение на подчинените му военнослужещи по

	тактическа подготовка
Резултат от учене 12.3:	Организира и провежда огнева подготовка на мотопехотните и разузнавателните отделения и взводове
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава курса за стрелбите • Дефинира методите за прострелка и проверка на нулевите мерни линии на въоръжението • Познава начина за използване на колективното въоръжение • Описва мерките за безопасност при стрелба
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и контролира подготовката на въоръжението за стрелба • Открива, целеуказва и разпределя целите • Води и коригира огъня
Компетентности	• Организира и извършва огневи тренировки с подчинените си в променящи се условия и различна среда
Средства за оценяване:	Средство 1: Устно/писмено изпитване Средство 2: Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Учебен полигон
Критерии за оценяване:	За средство 1: Описва видовете тактически действия. Изброява последователността на процедурите за подготовка за водене на огън. Нанася тактическа обстановка на карта. За средство 2: По зададена ситуация, взема решение, извършва организация на боя и отдава бойна заповед.

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на артилерийски формирования“

ЕРУ 13

Наименование на единицата:	Техническа подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 13.1:	Експлоатира базовите машини
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите и механизмите на базовите верижните машини и тяхното взаимодействие • Описва частите и механизмите на колесните машини и влекачи и тяхното взаимодействие • Познава регламентиращите документи за планиране и провеждане на техническото обслужване на колесните и на верижните базови машини и влекачи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя техниката за бойно използване • Обучава разчетите/отделенията за подготовка и поддръжка

	<p>на колесните и верижните базови машини и влекачи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Попълва документи за използване и техническо обслужване на колесните и верижните базови машини и влекачи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката за бойното използване и техническото обслужване на базовите машини и влекачи в променящи се условия и различна среда
Резултат от учене 13.2:	Експлоатира колективното въоръжение, ракетите, бойните припаси и пиротехническите средства и материали
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите и механизмите на оръдията, минохвъргачките, реактивните системи и противотанковите средства, оръдейните автомати и тяхното взаимодействие • Описва частите и механизмите на картечното въоръжение и тяхното взаимодействие • Изброява частите и механизмите на противотанковите ракетни комплекси • Познава бойните припаси за оръдейното, ракетното и картечното оръжие • Дефинира реда за съхранение и подготовка на бойните припаси за стрелба • Познава нормативните документи, регламентиращи отчета на въоръжението и бойните припаси
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и контролира подготовката на въоръжението за стрелба • Организира и контролира подготовката на бойните припаси за стрелба, включително и зареждането им в машината • Попълва нормативните документи за използване и обслужване на въоръжението и бойните припаси
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката за бойното използване и техническото обслужване на оръдейното, ракетното и картечното въоръжение в променящи се условия и различна среда
Резултат от учене 13.3:	Експлоатира оптичните прибори
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава оптичните и електронно-оптичните прибори на артилерийските системи • Описва оптичните и електронно-оптичните прибори за разузнаване на целите • Дефинира реда за извършване на настройка на оптичните прибори за наблюдение и за стрелба. • Познава реда за технически обслужвания, съхранението и отчетността на оптичните прибори
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва монтаж и демонтаж на оптичните прибори • Подготвя оптичните и електронно-оптичните прибори за бойно използване • Оформя техническа документация за експлоатацията на оптичните и електронно-оптичните прибори • Управлява личния състав при извършване на регламентни дейности и подготовка на оптиката за бойно използване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката на оптиката за бойно

		използване, техническите обслужвания и съхранението ѝ в променящи се условия и различна среда <ul style="list-style-type: none"> • Организира и провежда занятия по техническа подготовка на подчинените си
Средства	за	Средство 1: Устно/писмено изпитване
оценяване:		Средство 2: Практическо изпитване
Условия	за	За средство 1: Учебен кабинет
провеждане	на	За средство 2: Учебен полигон/парк
оценяването:		
Критерии	за	За средство 1: Описва в пълен обем нужната информация относно предназначението, устройството и действието на основните възли и агрегати на артилерийските системи, и оптичните, електронно-оптичните и лазерните прибори за разузнаване и насочване по схеми, макети и натурни обекти.
оценяване:		За средство 2: Извършва подготовка на въоръжението и/или на мерните прибори за бойно използване

ЕРУ 14

Наименование	на	Тактико-специална подготовка
единицата:		
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Наименование	на	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
професията:		
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Резултат от учене		Познава и прилага тактиката на артилерийските формирования
14.1:		
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира видовете тактически действия на артилерийския разчет, разузнавателното отделение, разузнавателния/огневия взвод и артилерийската батарея • Познава видовете тактически действия на общовойсковите формирования • Описва видовете осигурявания на артилерийските формирования • Познава топографските и тактически знаци • Познава основното въоръжение и техника на чуждите армии • Познава основното въоръжение и техника на Българската армия • Познава процеса на подготовка на данни за стрелба и изпълнение на огневи задачи
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Нанася елементите на бойния ред и замисъла на боя на топографска карта/схема/огнева картичка • Отдава бойна заповед и организира взаимодействието и осигуряването • Наблюдава бойното поле, открива цели и целеуказва • Провежда обучение на подчинените му военнослужещи по тактическа подготовка
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката на артилерийския разчет/разузнавателния и огневи взводове за бой в променящи се условия и различна среда

Резултат от учене 14.2:	Провежда занятия по бойна работа на артилерийските разчети/отделения и взводове
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава организацията за оборудване на наблюдателни пунктове на огневи позиции • Дефинира методите на топогеодезично привързване на огневи позиции и на наблюдателни пунктове • Описва методите на бойно използване на различните образци артилерийско въоръжение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира артилерийското разузнаване от предните наблюдатели • Организира заемането, оборудването и топогеодезичното привързване на огневите позиции • Разполага и насочва артилерийските системи на огневите позиции • Провежда обучение на подчинените му военнотружещи по бойна работа • Организира и контролира подготовката на артилерийското въоръжение и мерните прибори за стрелба
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката на разузнавателното отделение/взвод за разузнаване, засичане и определя данните по цели в променящи се условия и различна среда • Организира и извършва заемане на огневи позиции от артилерийските разчети/огневите взводове в променящи се условия и различна среда
Резултат от учене 14.3:	Управлява огъня на артилерийските разчети/взводове
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава курса и правилата за стрелба и управление на огъня на артилерията. • Дефинира методите за проверка на артилерийското въоръжение и мерните прибори за стрелба • Назовава правилата за стрелба с право и полуправо мерене • Описва правилата за стрелба от закрити огневи позиции
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява огневи задачи с разчет и взвод от позиция за стрелба с право и полуправо мерене • Изпълнява огневи задачи от закрита огнева позиция • Открива цели, целеуказва и коригира стрелбата за поразяване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява огневи задачи с разчет и взвод с щатното въоръжение от закрита огнева позиция и стрелба с право мерене
Средства за оценяване:	Средство 1: Писмено изпитване Средство 2: Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Учебен полигон
Критерии за оценяване:	За средство 1: Описва видовете тактически действия. Изброява последователността на процедурите за подготовка за стрелба. Нанася тактическа обстановка на карта. За средство 2:

	По зададена ситуация, взема решение, отдава бойна заповед, заема наблюдателен пункт/огнева позиция и/или изпълнява огнева задача.
--	---

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на инженерни формирования“

ЕРУ 15

Наименование на единицата:	Техническа подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 15.1:	Експлоатира инженерните машини на въоръжение в Българската армия
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите и механизмите на базовата машина (двигател, трансмисия, системи) и тяхното взаимодействие • Познава електрическата схема на базовата машина • Описва процедурите за подготовка на базовата машина за бойно използване • Познава регламентиращите документи за планиране и провеждане на техническото обслужване на базовата машина • Дефинира технологичния процес на разглобяване, дефектация и сглобяване на възли и агрегати • Познава техническата експлоатация, организацията на използването, организацията на техническото обслужване и съхранение на инженерните машини на въоръжение в Българската армия
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя техниката за бойно използване • Обучава екипажа/екипажите за подготовка и поддръжка на базовата машина • Попълва документи за използване и техническо обслужване на базовата машина • Спазва всички необходими мерки за осигуряване на безопасност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката за бойното използване и техническото обслужване на базовата машина в променящи се условия и различна среда
Резултат от учене 15.2:	Експлоатира инженерните бойни припаси
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава бойните припаси на инженерно въоръжение • Дефинира реда за съхранение и подготовка на бойните припаси • Познава нормативните документи, регламентиращи отчета на бойните припаси
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и контролира подготовката на бойните припаси за стрелба • Попълва нормативните документи за използване и обслужване на инженерните бойни припаси

		<ul style="list-style-type: none"> • Познава и спазва мерките за безопасност и следи за тяхното изпълнение
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Организира и провежда занятия по техническа подготовка за подчинените си • Изпълнява трудовата дейност при спазване на необходимите мерки за осигуряване на безопасност
Резултат от учене 15.3:		Познава фортификационните съоръжения
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Познава фортификационните съоръжения • Описва реда за оборудване на фортификационните съоръжения • Дефинира реда за технически обслужвания, съхранението и отчетността на фортификационните съоръжения
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Контролира и управлява личния състав при извършване на различни видове дейности • Тренира и контролира личният състав при оборудване на фортификационните съоръжения • Спазва мерките за безопасност и следи за тяхното изпълнение
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно при променящи се условия и в различна среда да ръководи личния състав при оборудване на фортификационните съоръжения • Организира и провежда занятия по тактико специална подготовка с подчинените си
Средства за оценяване:		Средство 1: Устно/писмено изпитване Средство 2: Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:		За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Учебен полигон/парк
Критерии за оценяване:		За средство 1: Описва в пълен обем нужната информация относно предназначението, устройството и действието на основните елементи, възли и агрегати на базовата машина по схеми, макети и натурни обекти. За средство 2: Извършва подготовка на въоръжението, инженерните боеприпаси и/или на техниката за бойно използване

ЕРУ 16

Наименование на единицата:	Тактико - специална подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 16.1:	Познава спецификата в инженерното разузнаване
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава методите за инженерното разузнаване • Дефинира силите, средствата и задачите на инженерното разузнаване

	<ul style="list-style-type: none"> • Възпроизвежда и демонстрира в нужният касаещ обем правилният начин за инженерно разузнаване • Изрежда правилата за инженерно разузнаване
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява целите на инженерното разузнаване • Спазва мерките за безопасност и следи за тяхното изпълнение • Попълва документите, съгласно регламентните дейности • Организира и провежда занятия по тактико специална подготовка с подчинените си
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да ръководи екипната работа на отделението/взвода по правилното и точно изпълнение на задачите на инженерното разузнаване
Резултат от учене 16.2:	Обучава по подривното дело и инженерните заграждения
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира спецификата на подривното дело • Описва видовете взривни вещества • Познава начините и действията на ударната вълна причинена от боравенето с взривни вещества
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обучава групата относно подривното дело и инженерните заграждения • Разработва планове и документи свързани със запознаване на мерките за безопасност при работа с взривни вещества • Прави предложения за нови начини за предпазване на личния състав при провеждане на практически занятия с взривни вещества
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да провежда занятия свързани с инструктаж и запознаване с мерките за безопасност при работа с взривни вещества като проявява отговорност при работата с елементите от подривното дело и инженерните заграждения
Резултат от учене 16.3:	Тренира личния състав по изграждането на фортификационни съоръжения и маскировка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава съоръженията за наблюдение, управление и за защита на личен състав, техника и материални средства • Дефинира принципите, задачите и начините на маскировка • Изрежда правилата за изграждането на фортификационни съоръжения и маскировка
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разработва планове и документи свързани със запознаване на мерките за безопасност при работа с взривни вещества • Контролира и управлява личния състав при извършване на различни видове фортификационни дейности • Тренира и контролира личния състав по маскировка • Спазва мерките за безопасност и следи за тяхното изпълнение
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да обучава личния състав за изграждането на фортификационни съоръжения и за целите и задачите на маскировка
Резултат от учене 16.4:	Обяснява работата с инженерните машини на въоръжение в Българската армия
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава машините на инженерно въоръжение • Дефинира принципа на работа на инженерните машини • Описва видовете инженерни машини използващи се за съответното занятие

		<ul style="list-style-type: none"> • Познава специализираното оборудване, предназначено за извършване на специфична дейност в инженерното осигуряване на боя
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Представя и сравнява различните машини на инженерно въоръжение • Обучава за безопасно използване на инженерни машини • Следи за правилното привеждане на работните оборудвания на инженерните машини от транспортно в работно положение и обратно • Съблюдава за недопускане на инцидент • Разработва планове и документи свързани с инструктирането за мерките за безопасност при работа с инженерни машини • Ръководи работата в екип
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Провежда занятия свързани с инструктаж и запознаване на мерките за безопасност при работа с инженерни машини като проявява отговорност
Средства оценяване:	за	<p>Средство 1: Устно изпитване</p> <p>Средство 2: Писмено развиване на въпрос</p> <p>Средство 3: Решаване на казус</p> <p>Средство 4: Практическо изпитване</p>
Условия провеждане оценяването:	за на	За средство 1, 2, 3 и 4 - учебен кабинет и полигон-парк
Критерии оценяване:	за	<p>За средство 1: Демонстрира теоретични познания относно инженерното разузнаване</p> <p>За средство 2: Описва в пълен обем нужната информация относно спецификата на подривното дело.</p> <p>За средство 3: Демонстрира задълбочени знания относно наученото по фортификация и маскировка.</p> <p>За средство 4: Изпълнява точно практическа задача свързана с принципа на действие и бойното използване на инженерни машини като спазва определеното време и мерките за безопасност</p>

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на формирования за ядрена, химическа и бактериологическа защита“

ЕРУ 17

Наименование на единицата:	Техническа подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 17.1:	Експлоатира химическата и специална техника

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите и механизмите на базовите верижни машини и тяхното взаимодействие • Описва частите и механизмите на колесните машини и влекачи и тяхното взаимодействие • Познава регламентиращите документи за планиране и провеждане на техническото обслужване на колесните и на верижните базови машини и влекачи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя техниката за бойно използване • Обучава разчетите/отделенията за подготовка и поддръжка на колесните и верижните базови машини и влекачи • Попълва документи за използване и техническо обслужване на колесните и верижните базови машини и влекачи • Следи за спазването на мерките за безопасност при боравене с въоръжението и техниката и следи за тяхното изпълнение • Следи видовете технически обслужвания на техниката
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката за бойното използване и техническото обслужване на базовите машини и влекачи в променящи се условия и различна среда
Резултат от учене 17.2:	Експлоатира приборите за ядрено, химическо и бактериологическо разузнаване и защита
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите, механизмите и блок схемите на приборите за радиационно и химическо разузнаване (РХР) • Описва реда за подготовка на приборите за работа • Дефинира реда за съхранение на приборите за РХР • Познава нормативните документи, регламентиращи отчета на приборите за РХР
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и контролира подготовката на приборите за РХР • Подготвя и контролира работата с приборите за РХР и дозиметричен контрол • Следи видовете технически обслужвания на приборите • провежда занятия по техническа подготовка за подчинените си • Попълва нормативните документи за използване и обслужване на въоръжението и бойните припаси
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката за бойното използване и техническото обслужване на въоръжението, техниката и измервателните прибори в променящи се условия и различна среда
Резултат от учене 17.3:	Експлоатира индивидуални и колективни средства за защита
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете индивидуални и колективни средства за защита • Описва реда за съхранение на индивидуални и колективни средства за защита • Познава нормативните документи, регламентиращи отчета на индивидуални и колективни средства за защита
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва монтаж и демонтаж на различни елементи от средствата за защита • Подготвя комплектите за използване • Оформя техническа документация за експлоатацията на индивидуални и колективни средства за защита

	<ul style="list-style-type: none"> • Управлява личния състав при извършване на регламентни дейности и подготовка на оптиката за бойно използване • Следи за спазване на мерките за безопасност при боравене с индивидуалните и колективните средства за защита
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката на индивидуалните и колективни средства за защита за работа • Организира и провежда занятия по техническа подготовка за подчинените си
Средства за оценяване:	Средство 1: Устно/писмено изпитване Средство 2: Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Учебен полигон/парк
Критерии за оценяване:	За средство 1: Демонстрира знания относно предназначението, устройството и действието на основните елементи, възли и агрегати на базовата машина, както и предназначението, устройството и блок схемите на приборите за РХР. За средство 2: Демонстрира практически познания за експлоатацията на специалната техника, приборите за РХР, индивидуалните и колективните средства за защита. Избира бързо и уверено най-адекватните решения за изпълнение на задачата в предвиденото време при спазване на мерките за безопасност.

ЕРУ 18

Наименование на единицата:	Тактико - специална подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 18.1:	Провежда дейности по ликвидиране на последствията от използвано ядрено оръжие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава физическите основи на ядреното оръжие и поразяващите му фактори • Дефинира способите за защита на личен състав, техника и материални средства • Описва принципите, задачите и начините при ликвидиране на последствията от възникване на авария в АЕЦ
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Контролира и управлява личния състав при извършване на различни видове дейности • Организира и провежда занятия по тактико специална подготовка с подчинените си • Тренира и контролира личния състав по ликвидиране на последствията от използвано ядрено оръжие • Следи за спазване на мерките за безопасност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да обучава личния състав за целите и задачите на

	защитата от ядрено оръжие
Резултат от учене 18.2:	Провежда дейности по ликвидиране на последствията от използвано химическо оръжие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава класификацията на токсичните химически вещества (ТХВ) • Дефинира физическите и химическите свойства на ТХВ, характера на токсичното им въздействие върху организма на човек • Описва принципите, задачите и начините при ликвидиране на последствията от възникване на авария в химическата промишленост
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Тренира и контролира личния състав по ликвидиране на последствията от използвано химическо оръжие • Следи за спазване на мерките за безопасност • Организира и провежда занятия по тактико специална подготовка с подчинените си
Компетентности	• Способен е да обучава и инструктира точно подчинения състав за целите и задачите на защитата от химическо оръжие
Резултат от учене 18.3:	Провежда дейности по ликвидиране на последствията от използвано биологическо оръжие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира класификацията на болестотворните организми • Описва характера на токсичното въздействие на болестотворните организми върху организма на човек • Познава принципите, задачите и начините при ликвидиране на последствията от използвано биологическо оръжие
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Контролира и управлява личния състав при извършване на различни видове дейности • Тренира личния състав за ликвидиране на последствията от използвано биологическо оръжие • Следи за спазване на мерките за безопасност • Организира и провежда занятия по тактико специална подготовка с подчинените си
Компетентности	• Способен е да организира дейности за запознаването на личния състав с целите и задачите на защитата от биологическо оръжие
Средства за оценяване:	Средство 1: Устно/писмено изпитване Средство 2: Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Учебен полигон/парк
Критерии за оценяване:	За средство 1: Демонстрира задълбочени знания относно предназначението, устройството и действието на основните елементи, възли и агрегати на базовата машина, както и предназначението, устройството и блок схемите на приборите за РХР. За средство 2: Демонстрира практически познания за ликвидиране на последствията от използвано ядрено, химическо или биологическо оръжие, както и от възникнали аварии в АЕЦ и предприятията от химическата промишленост. Избира бързо и уверено най-адекватните решения за изпълнение на задачата в предвиденото време при спазване на мерките за безопасност.

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на формирования за комуникационно-информационна поддръжка“

Наименование единицата:	на	Техническа подготовка
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Наименование професията:	на	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Резултат от учене 19.1:		Експлоатира базовите машини
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите и механизмите на базовите верижни машини и тяхното взаимодействие • Описва частите и механизмите на колесните машини и влекачи и тяхното взаимодействие • Познава регламентиращите документи за планиране и провеждане на техническото обслужване на колесните и на верижните базови машини
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя техниката за бойно използване • Организира и извършва подготовката за техническото обслужване на базовите машини • Обучава разчетите/отделенията за подготовка и поддръжка на колесните и верижните базови машини • Попълва документи за използване и техническо обслужване на колесните и верижните базови машини
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да организира и извършва подготовката за бойното използване на базовите машини в променящи се условия и различна среда
Резултат от учене 19.2:		Притежава подготовка по електротехника и електроника
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните понятия от електротехниката • Дефинира основните понятия от електрониката • Описва основните на електрическите измервания • Познава различните видове полупроводникови елементи и техните общи свойства
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Работи с различни измервателни уреди за измерване на ток и напрежение в комуникационните възли и комуникационните и информационните средства • Измерва мощност, съпротивление, капацитет и индуктивност в комуникационните възли и комуникационните и информационните средства • Спазва правилата за радиообмен • Разграничава различните видове полупроводникови елементи • Попълва необходимите документи
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да обучава подчинения състав за измерване на ток и напрежение в комуникационните възли и комуникационните и информационните средства, измерване на мощност, съпротивление, капацитет и индуктивност
Резултат от учене 19.3:		Притежава техническа подготовка по комуникационни и информационни системи

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява със структура елементите и видовете на телекомуникационните мрежи • Дефинира принципите за изграждане на радио, радиорелейна, тропосферна, сателитна техника, проводни и оптични кабелни техники и системи • Обяснява организацията и управлението на комуникационните и информационните системи в тактическите подразделения на Българската армия • Дефинира същността и видовете токозахранващи устройства • Познава видовете полеви кабелни линии • Описва принципите за изграждане на мултиплексни системи • Обяснява видовете аналогови и цифрови мултиплексни системи • Дефинира принципите за изграждане на комутационни системи • Описва видовете аналогови и цифрови комутационни системи • Познава каналообразуването и техническото устройване на комуникационно-информационни възли • Описва измерванията в комуникационните възли и техническата експлоатация на комуникационните и информационните средства
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с различните комуникационни и информационни средства на въоръжение в Българската армия • Взема тактически решения и организира бойната дейност и обучението на войскава единица • Провежда занятия по тактико-специална подготовка на свързочните формирования • Попълва необходимите документи, съгласно регламентните дейности
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да управлява малка войскава единица (група, отделение, екипаж, разчет) и да провежда учебни занятия за правилно използване на средства и системи за комуникация
Средства за оценяване:	<p>Средство 1: Писмено или устно изпитване Средство 2: Решаване на казус по зададен случай Средство 3: Практическо изпитване</p>
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 : Учебен кабинет, Полигон За средство 2 : Учебен кабинет За средство 3 : Полигон</p>
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1: Демонстрира теоретични познания относно основните понятия от електротехниката и електрониката, структурата, елементите и видовете на телекомуникационните мрежи, принципите за изграждане на радио, радиорелейна, тропосферна, сателитна техника, проводни и оптични кабелни техники и системи. Демонстрира теоретични познания относно същността и видовете токозахранващи устройства, видовете полеви кабелни линии, принципите за изграждане на мултиплексни системи, видовете аналогови и цифрови мултиплексни системи, принципите за изграждане на комутационни системи, видовете</p>

	<p>аналогови и цифрови комутационни системи, организацията и управлението на комуникационните и информационните системи в тактическите подразделения на Българската армия. Демонстрира теоретични познания относно каналообразуването и техническото устройване на комуникационно-информационни възли и измерванията в комуникационните възли и техническата експлоатация на комуникационните и информационните средства.</p> <p>За средство 2: Правилно взема тактически решения, организира бойната дейност и използва средства и системи за комуникация съобразно ситуацията.</p> <p>За средство 3: Работи с различните комуникационни и информационни средства на въоръжение в Българската армия, умее да извършва измервания в комуникационните възли и комуникационните и информационните средства.</p>
--	---

ЕРУ 20.

Наименование на единицата:	на	Тактико-специална подготовка на формированията за комуникационно-информационна поддръжка
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Наименование на професията:	на	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Резултат от учене 20.1:		Извършва комуникационно-информационната поддръжка
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основните понятия от електротехниката и електрониката • Обяснява видовете токозахранващи устройства • Познава видовете електронни елементи и основни схеми реализирани с тях
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Работи с различните комуникационни и информационни средства на въоръжение в Българската армия • Работи с различните видове токозахранващи устройства • Работи с основни схеми реализирани с електронни елементи
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да участва в комуникационно-информационната поддръжка и да инструктира подчинения си състав как да осъществява такава
Резултат от учене 20.2:		Организира и управлява комуникационните и информационните системи във формированията за комуникационно-информационна поддръжка
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява организацията и управлението на комуникационните и информационните системи в тактическите подразделения на Българската армия • Дефинира принципите за изграждане на мултиплексни системи • Описва принципите за изграждане на комутационни системи

	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете аналогови и цифрови комутационни системи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с различните комутационни средства на въоръжение в Българската армия • Провежда занятия по тактико-специална подготовка • Ръководи и обучава малка войскава единица (група, отделение, екипаж, разчет) • Работи с различните мултиплексни средства на въоръжение в Българската армия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема решения и организира бойната дейност и обучението на войскава единица
Резултат от учене 20.3:	Изгражда радио, радиорелейна, тропосферна, сателитна, проводна и оптична свързка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява видовете радио и радиорелейна свързки • Описва видовете полеви кабелни и оптични линии • Дефинира видовете тропосферна и сателитна свързки • Познава видовете аналогови и цифрови комутационни системи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с различните видове радио и радиорелейни системи за свързка в Българската армия • Работи с различните видове полеви кабелни и оптични линии • Работи с различните видове тропосферни и сателитни средства и системи за организацията на свързки • Развърща и осъществява свързка с тропосферни и сателитни средства и системи • Работи с различни видове аналогови и цифрови комутационни системи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема решения и организира дейността и обучението на войсковата единица при работа с радио, радиорелейни и проводни свързки
Резултат от учене 20.4:	Устройва технически комуникационно-информационни възли
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява основните понятия относно комуникационно-информационните възли • Дефинира със структура елементите и видовете комуникационно-информационни възли • Описва принципите за изграждане на комуникационно-информационни възли • Обяснява видовете каналобразуване и тяхното реализиране
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с и реализира различните видове комуникационно-информационни възли • Извършва измервания в комуникационните възли и комуникационните и информационните средства • Работи с различни средства за каналобразуване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема решения и организира комуникационно-информационни възли • Поддържа комуникационно-информационните възли
Резултат от учене 20.5:	Извършва измервания в комуникационните възли и експлоатира комуникационни и информационни средства
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява видовете и правилния начин за измервания в

	<p>комуникационните възли</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира особеностите при експлоатацията на комуникационните и информационните средства • Обяснява основни понятия относно видовете електрически и електронни измервания • Дефинира параметрите и границите в които трябва да попадат различните отчетени измервания • Описва основни правила при работа и експлоатация с електрически и електронни системи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с различните средства и системи за измерване • Използва средства и системи за комуникация • Извършва измервания в комуникационните възли и комуникационните и информационните средства • Работи с различни видове информационни средства в Българската армия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема решения и организира експлоатацията на различни комуникационни средства в комуникационните възли
Средства за оценяване:	<p>Средство 1: Практическо изпитване Средство 2: Писмено или устно изпитване Средство 3: Решаване на казус по зададен случай</p>
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1, 2 и 3 - учебен кабинет и полигон-парк</p>
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1: Демонстрира работа с токозахранващи устройства и основни схеми реализирани с електронни елементи. Демонстрира практически познания относно комуникационните и комутиационни системи и провеждането на учебни занятия. Демонстрира умения за работа с различните видове системи и средства за свързка. Демонстрира практически познания относно организацията на комуникационно-информационните възли и работата със средства за каналобразуване. Демонстрира практически познания относно експлоатацията на комуникационните и информационните средства и видовете измервания в комуникационните възли</p> <p>За средство 2: Описва в пълен обем нужната информация относно знанията за основни понятия в електротехниката и електрониката, както и за различни електронни елементи и различни основни схеми реализирани с тях. Описва в пълен обем нужната теоретична информация относно знанията свързани с организация и управление на комутиационните и мултиплексни средства и системи във формированията до взвод в Българската армия. Демонстрира теоретични познания за различните видове системи и средства за свързка. Описва в пълен обем нужната информация относно знанията свързани с комуникационно-информационните възли и работата със средства за каналобразуване. Описва в пълен обем нужната информация относно знанията свързани с работата с различни комуникационни и информационни средства, както и измерванията в комуникационните възли</p> <p>За средство 3: Избира бързо, уверено и без колебание най-</p>

	адекватните решения при работа с комутационни и мултиплексни средства и системи. Избира бързо, уверено и без колебание най-адекватните решения за устройване на свързка с различни средства и системи на въоръжение в Българската армия
--	---

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Командване на зенитно-ракетни формирования

ЕРУ 21

Наименование на единицата:	Техническа подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 21.1:	Експлоатира базовите машини
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите и механизмите на базовите машини и тяхното взаимодействие • Описва частите и механизмите на колесните машини и тяхното взаимодействие • Познава регламентиращите документи за планиране и провеждане на техническото обслужване на колесните базови машини
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя техниката за бойно използване • Обучава разчетите/отделенията за подготовка и поддръжка на колесните базови машини • Попълва документи за използване и техническо обслужване на колесните базови машини • Следи видовете технически обслужвания на техниката • Следи за спазване на мерките за безопасност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката за бойното използване и техническото обслужване на базовите машини в променящи се условия и различна среда
Резултат от учене 21.2:	Експлоатира въоръжението, бойните припаси и зенитни ракети
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава частите и механизмите на зенитно-ракетното и зенитно артилерийското въоръжение и тяхното взаимодействие • Познава видовете бойни припаси, зенитни ракети и начина за тяхното експлоатиране • Описва реда за съхранение и подготовка на бойните припаси и зенитните ракети за стрелба • Познава нормативните документи, регламентиращи отчета на въоръжението, бойните припаси и зенитните ракети
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и контролира подготовката на въоръжението за стрелба • Организира и контролира подготовката на бойните припаси и зенитните ракети за стрелба, включително и зареждането им в комплекса

	<ul style="list-style-type: none"> • Попълва нормативните документи за използване и обслужване на въоръжението, бойните припаси и зенитните ракети • Следи видовете технически обслужвания на въоръжението. • Следи за спазване на мерките за безопасност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката за бойното използване и техническото обслужване на машината, въоръжението в променящи се условия и различна среда
Резултат от учене 21.3:	Експлоатира системите за въздушно наблюдение и целеуказване
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава оптичните и електронно-оптичните прибори на зенитно-ракетните системи • Описва оптичните и електронно-оптичните прибори за разпознаване на целите • Дефинира реда за извършване на настройка на оптичните прибори за наблюдение и за стрелба • Познава реда за технически обслужвания, съхранението и отчетността на оптичните прибори
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва монтаж и демонтаж на оптичните прибори • Подготвя оптичните и електронно-оптичните прибори за бойно използване • Оформя техническа документация за експлоатацията на оптичните и електронно-оптичните прибори • Управява личния състав при извършване на регламентни дейности и подготовка на оптиката за бойно използване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и извършва подготовката на оптиката за бойно използване, техническите обслужвания и съхранението ѝ в променящи се условия и различна среда • Организира и провежда занятия по техническа подготовка на подчинените си. • Познава, прилага и следи видовете техническо обслужване на оптиката.
Средства за оценяване:	Средство 1: Устно/писмено изпитване Средство 2: Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Учебен полигон/парк
Критерии за оценяване:	За средство 1: Описва в пълен обем предназначението, устройството и действието на основните възли и агрегати на артилерийските системи, и оптичните, електронно-оптичните и лазерните прибори за разпознаване и насочване по схеми, макети и натурни обекти. За средство 2: Извършва подготовка на въоръжението и/или на мерните прибори за бойно използване

ЕРУ 22

Наименование на единицата:	Тактико-специална подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир

професията:	
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 22.1:	Организира и провежда занятия по зенитно - ракетна/артилерийска стрелкова подготовка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва методите за насочване на зенитно - ракетните комплекси • Дефинира зона на пуск, нейните елементи и граници • Дефинира зона на поражение, нейните елементи и граници • Познава различните видове боеприпаси и тяхното използване
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изчислява, измерва ъгли и разстояния по формули • Работи с курса за стрелбите на зенитната артилерия • Разпознава видовете цели и решава задачи за стрелба • Води стрелба в сложни метеорологични условия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да отчита грешките при стрелба със зенитно - ракетните комплекси и зенитно-артилерийските системи • Взема правилни решения при ръководенето на подчинените си военнослужещи • Определя избора на най-подходяща стартова позиция
Резултат от учене 22.2:	Организира и провежда занятия по бойна работа на зенитно - ракетното/артилерийско отделение /разчет/екипаж, взвод
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава задълженията на номерата от отделението/разчета/екипажа, взвода • Познава степените на бойна готовност • Познава топлинните смущения използвани в авиацията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя скоростта на целта по нейния тип. • Ориентира се, води наблюдение и целеуказва на местността • Определя възможността за влитане на целта в зоната на пуск • Ръководи и изпълнява нормативите по бойна работа с отделението (разчета, екипажа), взвода • Привежда въоръжението от походно в бойно положение • Следи за спазване на мерките за безопасност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да провежда практическа подготовка на подчинените си • Способен е да разпознава силуетите на самолетите, вертолетите и крилатите ракети на противника • Способен е да изпълнява задълженията на всеки един от номерата от отделението/разчета/екипажа, взвода.
Резултат от учене 22.3:	Познава и прилага тактиката на зенитно - ракетното/артилерийско отделение /разчет/екипаж, взвод
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава начините за заемане на позиция и инженерното и оборудване и маскировка. • Описва начина на действие при различните видове опасности • Познава времената и последователността на нормативите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира разузнаването и води борба с нисколетящи самолети и вертолети на противника • Организира бойните действия на отделението/разчета/екипажа, взвода • Организира заемането на основна и запасна позиция с отделението/разчета/екипажа, взвода

		<ul style="list-style-type: none"> • Пояснява задачата при различни ситуации • Следи за спазване на мерките за безопасност
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Организира и провежда занятия по тактическа подготовка на подчинените си при спазване на мерките за безопасност • Способен е да организира и изпълни всякакви тактически задачи в различни условия • Взема правилни решения за изпълнение на поставените му задачи.
Средства за оценяване:		Средство 1: Писмено изпитване Средство 2: Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:		За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Учебен полигон
Критерии за оценяване:		За средство 1: Описва видовете тактически действия. Изброява последователността на процедурите за подготовка за стрелба. Нанася тактическа обстановка. За средство 2: По зададена ситуация, взема решение, заема наблюдателен пункт/огнева позиция и/или изпълнява огнева задача

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Радиотехнически средства и комуникационни - информационни системи за ВМС“

ЕРУ 23

Наименование на единицата:	Морска подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 23.1:	Познава устройството на кораба и корабната лодка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва устройството на корпуса на кораба и корабната лодка • Посочва конструкцията на корпуса на кораба • Дефинира критичните точки на корпуса на кораба • Познава видовете морски възли
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разчита чертежи на кораба и прави заключения. • Определя конструктивни елементи на корпуса на кораба • Определя правилата за товар на кораба • Извършва такелажни дейности и поддръжка на лодката • Ръководи заемането на местата от гребците в лодката • Управлява безопасно корабна лодка
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да дава оценка за конструкцията и корпуса на кораба за осигуряване мореходността му • Способен е да ръководи подготовката на подразделението по морско дело
Резултат от учене 23.2:	Познава организацията на корабния ред и корабната служба

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава всекидневната организация на кораба • Описва бойната организация на кораба • Дефинира организацията на корабните наряди и вахти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с документи по всекидневната организация на кораба • Работи с документи по бойната организация на кораба • Работи с документи по организацията на корабните наряди и вахти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изготвя документи и следи за спазване на организацията на кораба
Резултат от учене 23.3:	Познава организацията на свръзките във ВМС на Република България и НАТО
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава организацията на свързочната система във Военноморските сили на Република България • Описва свързочната материална част на въоръжение във ВМС • Дефинира процедурите за радиосвръзката във Военноморските сили на НАТО • Познава процедурите за зрителна свръзка във Военноморските сили на НАТО • Познава документите по свръзките използвани във ВМС от НАТО
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с различните видове свръзки • Работи със зрителна свръзка • Извършва надежден радиообмен • Използва средства за зрителна свръзка за водене на обмен на информация • Работи с документите по свръзките използвани във ВМС от НАТО
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изготвя документи и следи за спазване на организацията на кораба • Способен е да изготвя документи и следи за спазване на организацията на свръзките във ВМС на Република България и на съюзниците от НАТО
Резултат от учене 23.4:	Обяснява осигуряване на живучестта на кораба
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва методите, средствата и системите осигуряващи живучестта на кораба • Познава конструктивното осигуряване на елементите на живучестта на кораба • Посочва важността на елементите за осигуряване живучестта на кораба • Описва организацията за борба за живучест на кораба (БЖК) и безопасност на труда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Ръководи изпълнението на мероприятията по непотопимост на кораба • Планира мероприятия по борба за живучест на техническите средства • Изпълнява плана за (БЖК) • Работи с индивидуални и колективни средства за БЖК
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да организира и ръководи мероприятията по

		непотопимост и борба за живучест на техническите средства <ul style="list-style-type: none"> • Способен е да провежда занятия, тренировки и учения по БЖК
Резултат от учене 23.5:		Познава преносните и стационарни средства за гасене на пожар на кораба
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира изискванията на ръководните документи по БЖК • Обяснява организацията и управлението на личния състав по борба за живучест на кораба и борба с пожари • Описва начина за изготвяне на план за БЖК и борба с пожари
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Планира изпълнението на мероприятията по взривопожаробезопасност • Планира изпълнението на мероприятията по БЖК • Работи със средствата за гасене на пожар
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да организира и ръководи изпълнението на мероприятията по взривопожаробезопасност.
Резултат от учене 23.6:		Познава и управлява процесите по логистично осигуряване и материална отчетност
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява реда за документално оформяне на получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти, снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти • Обяснява особеностите при отчитането на различните видове имущества и отбранителни продукти
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Съставя документи за получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти, снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти • Отчета на различните видове имущества и отбранителни продукти
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да ръководи и оценява процесите по логистично осигуряване и материална отчетност • Способен е да планира необходимите доволствия и гориво-смазочни материали
Средства за оценяване:		Средство 1: Решаване на тест Средство 2: Управление на гребно-ветроходна лодка Средство 3: Показ на защитни средства
Условия за провеждане на оценяването:	за на	За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Гребна база За средство 3: Полигон
Критерии за оценяване:	за	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Описва елементите от организацията корабната служба • Изброява елементите от корпуса на кораба • Описва елементите от устройството на корабната лодка • Пояснява основните документи по БЖК • Изготвя план за осигуряване на кораба със видове доволствия и гориво-смазочни материали За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява задача по управление на гребно-ветроходна лодка • Осъществява радио и визуална свързка За средство 3: <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява задача по показ на определени защитни средства

ЕРУ 24

Наименование на единицата:	Техническа подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 24.1:	Познава основите на електротехниката и радиотехниката
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава електроизмервателните прибори • Дефинира правилата за безопасна работа с електричество • Описва устройството и принципа на действие на електроизмервателните прибори и уреди
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с електроизмервателните прибори и уреди • Работи с електричество • Поддържа в изправност електроизмервателните прибори и уреди
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да извършва замери и ремонти на електрически компоненти, както и да води подготовка на подчинените си
Резултат от учене 24.2:	Познава свързочната материалната част на въоръжение във ВМС
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава организацията на корабната свързочна бойна част • Описва организацията на свързочната служба на ВМС • Дефинира способите за организиране на радиосвързката
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира работата на корабната свързочна бойна част • Работи с радиоданни, радиограми и радиосигнали. • Организира секретна и явна радиосвързка
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да организира и ръководи приемането и предаването на радиоданни, радиограми и радиосигнали
Резултат от учене 24.3:	Прилага правилата за техническа експлоатация
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва методите за радиоелектронно разузнаване • Дефинира методите за радиоелектронна защита • Познава радиотехническата материалната част намираща се на въоръжение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с видове радиоелектронно разузнаване на сигнали (SIGINT) • Работи със системата за радиоелектронна защита на кораба • Поддържа в изправност радиотехническата материална част намираща се на въоръжение
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да организира и ръководи радиоелектронно разузнаване и радиоелектронна защита на кораба, както и да води подготовка на подчинените си
Средства за оценяване:	Средство 1: Писмен изпит Средство 2: Практическо изпитване
Условия за	За средство 1: Учебен кабинет

провеждане на оценяването:	на	За средство 2: Кораб
Критерии за оценяване:	за	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> По зададен казус, изпълнява точно и спазвайки мерките за безопасност поставената задача.

ЕРУ 25

Наименование единицата:	на	Тактико-специална подготовка - Радиотехнически средства и комуникационно-информационни системи за Военноморските сили
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Наименование професията:	на	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Резултат от учене 25.1:		Обяснява основите на радиолокацията и радиолокационните устройства
Знания		<ul style="list-style-type: none"> Описва методите за обзор на пространството и измерване на координатите на целите от радио-локационни станции (РЛС) Познава радиолокационните цели и далечина на действие на РЛС Дефинира автоматичното съпровождане на радиолокационните цели Дефинира шумозащитеност на РЛС Описва антенно-фидерните устройства и автоматичните системи на РЛС Познава радиолокационни предаватели и радиолокационни приемници Изброява индикаторните устройства
Умения		<ul style="list-style-type: none"> Прави обзор на дадено пространство Измерва координати на зададена цел Подготвя подчинения си състав относно основите на радиолокацията и радиолокационните устройства Прави подготовка за използване на станцията в съответствие с условията и задачата. Организира техническата изправност на станцията
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно да работи и да поддържа борба за живучест на техниката, както и да води подготовка на подчинените си
Резултат от учене 25.2:		Познава основите на хидроакустиката и хидроакустични устройства
Знания		<ul style="list-style-type: none"> Дефинира принципите на хидроакустиката Описва принципа на работа на хидро-акустичните станции /ХАС/ Познава ХАС на въоръжение във ВМС на Р. България
Умения		<ul style="list-style-type: none"> Работи с ХАС Поддържа в изправност ХАС Подготвя подчинения си състав относно основите на хидроакустиката и хидроакустични устройства
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно да работи и да поддържа борба за живучест на ХАС, както и да води подготовка на подчинените си

Резултат от учене 25.3:	Обяснява правилата за експлоатацията и борбата за живучест на радио-техническите средства
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва причините за поява на неизправности по РЛС и ХАС • Дефинира начините за отстраняването на неизправности по РЛС и ХАС • Изброява правилата за експлоатация на РЛС и ХАС
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира техническото обслужване на РЛС и ХАС • Организира ремонта на РЛС и ХАС • Ръководи експлоатацията на РЛС и ХАС
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да командва и ръководи подразделението и зачислената техника
Резултат от учене 25.4:	Обучава за бойно използване на радио-техническите средства
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира правилата за бойна работа на операторите на РЛС • Познава мерките за безопасност при работа с РЛС и РТС • Описва методиката за специална подготовка на радио-техническите средства (РТС)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира практическа работа като оператор на РЛС • Следи за спазване на мерките за безопасност при работа с РЛС и РТС • Планира подготовката на личния състав
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да работи самостоятелно и да провежда практическа подготовка на подчинените си
Резултат от учене 25.5:	Обучава за работа с радиокомуникационната техника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява общите характеристики на радиокомуникационните системи • Дефинира особеностите на основните блокове и принципа на работа на радиоприемниците • Описва особеностите на основните блокове и принципа на работа на радиопредавателите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с радиокомуникационната техника • Обяснява дефектация на радиокомуникационната техника • Планира ремонта на радиокомуникационната техника
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да провежда практическа подготовка на подчинените си за работа с радиокомуникационната техника
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични познания за експлоатацията и поддръжката на различните видове технически средства и станции на кораба. <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • По зададен казус, изпълнява точно и спазвайки мерките за

	безопасност поставената задача, свързана с експлоатация на конкретно техническо средство или станция.
--	---

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Морски оръжия“

ЕРУ 26

Наименование на единицата:	на	Морска подготовка
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Наименование на професията:	на	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Резултат от учене 26.1:		Познава устройството на кораба и корабната лодка
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Описва устройството на корпуса на кораба и корабната лодка • Посочва конструкцията на корпуса на кораба • Дефинира критичните точки на корпуса на кораба • Познава видовете морски възли
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Разчита чертежи на кораба и прави заключения. • Определя конструктивни елементи на корпуса на кораба • Определя правилата за товар на кораба • Извършва такелажни дейности и поддръжка на лодката • Ръководи заемаването на местата от гребците в лодката • Управлява безопасно корабна лодка
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да дава оценка за конструкцията и корпуса на кораба за осигуряване мореходността му • Способен е да ръководи подготовката на подразделението по морско дело
Резултат от учене 26.2:		Познава организацията на корабния ред и корабната служба
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Познава всекидневната организация на кораба • Описва бойната организация на кораба • Дефинира организацията на корабните наряди и вахти
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Работи с документи по всекидневната организация на кораба • Работи с документи по бойната организация на кораба • Работи с документи по организацията на корабните наряди и вахти
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изготвя документи и следи за спазване на организацията на кораба
Резултат от учене 26.3:		Познава организацията на свързките във ВМС на Република България и НАТО
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Познава организацията на свързочната система във Военноморските сили на Република България • Описва свързочната материалната част на въоръжение във ВМС • Дефинира процедурите за радиосвързката във Военноморските сили на НАТО • Познава процедурите за зрителна свързка във Военноморските

	<p>сили на НАТО</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава документите по свръзките използвани във ВМС от НАТО
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с различните видове свръзки • Работи със зрителна свръзка • Извършва надежден радиообмен • Използва средства за зрителна свръзка за водене на обмен на информация • Работи с документите по свръзките използвани във ВМС от НАТО
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изготвя документи и следи за спазване на организацията на кораба • Способен е да изготвя документи и следи за спазване на организацията на свръзките във ВМС на Република България и на съюзниците от НАТО
Резултат от учене 26.4:	Обяснява осигуряване на живучестта на кораба
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва методите, средствата и системите осигуряващи живучестта на кораба • Познава конструктивното осигуряване на елементите на живучестта на кораба • Посочва важността на елементите за осигуряване живучестта на кораба • Описва организацията за борба за живучест на кораба (БЖК) и безопасност на труда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Ръководи изпълнението на мероприятията по непотопимост на кораба • Планира мероприятия по борба за живучест на техническите средства • Изпълнява плана за (БЖК) • Работи с индивидуални и колективни средства за БЖК
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да организира и ръководи мероприятията по непотопимост и борба за живучест на техническите средства • Способен е да провежда занятия, тренировки и учения по БЖК
Резултат от учене 26.5:	Познава преносните и стационарни средства за гасене на пожар на кораба
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира изискванията на ръководните документи по БЖК • Обяснява организацията и управлението на личния състав по борба за живучест на кораба и борба с пожари • Описва начина за изготвяне на план за БЖК и борба с пожари
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира изпълнението на мероприятията по взривопожаробезопасност • Планира изпълнението на мероприятията по БЖК • Работи със средствата за гасене на пожар
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да организира и ръководи изпълнението на мероприятията по взривопожаробезопасност.
Резултат от учене 26.6:	Познава и управлява процесите по логистично осигуряване и материална отчетност

Знания	<ul style="list-style-type: none"> Обяснява реда за документално оформяне на получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти, снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти Обяснява особеностите при отчитането на различните видове имущества и отбранителни продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Съставя документи за получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти, снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти Отчета на различните видове имущества и отбранителни продукти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да ръководи и оценява процесите по логистично осигуряване и материална отчетност Способен е да планира необходимите доволствия и гориво-смазочни материали
Средства за оценяване:	Средство 1: Решаване на тест Средство 2: Управление на гребно-ветроходна лодка Средство 3: Показ на защитни средства
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Гребна база За средство 3: Полигон
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Описва елементите от организацията корабната служба Изброява елементите от корпуса на кораба Описва елементите от устройството на корабната лодка Пояснява основните документи по БЖК Изготвя план за осигуряване на кораба със видове доволствия и гориво-смазочни материали <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнява задача по управление на гребно-ветроходна лодка Осъществява радио и визуална свръзка <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнява задача по показ на определени защитни средства

ЕРУ 27

Наименование на единицата:	Техническа подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 27.1:	Познава устройството и принципите на действие на ракетно-артилерийското въоръжение, намиращо се на въоръжение във ВМС
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва устройството на ракетно-артилерийското въоръжение Дефинира принципите на действие на ракетно-артилерийското въоръжение Познава организацията на бойния пост (разчет, част, служба)

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира експлоатацията на ракетно-артилерийското въоръжение • Планира обслужването на ракетно-артилерийското въоръжение • Организира дейността на бойния пост (разчет, част, служба)
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да организира и ръководи дейността на бойния пост (разчет, част, служба) и експлоатацията и поддръжката на материалната част
Резултат от учене 27.2:	Познава устройството и принципите на действие на минно-тралното и торпедното въоръжение, намиращо се на въоръжение във ВМС
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава устройството на минно-тралното и торпедното въоръжение • Описва принципите на действие на минно-тралното и торпедното въоръжение • Познава организацията на бойния пост (разчет, част, служба)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира експлоатацията на минно-тралното и торпедното въоръжение • Планира обслужването на минно-тралното и торпедното въоръжение • Организира дейността на бойния пост (разчет, част, служба)
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да организира и ръководи дейността на бойния пост (разчет, част, служба) и експлоатацията и поддръжката на материалната част
Средства за оценяване:	Средство 1: Писмено изпитване Средство 2: Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Кораб
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира теоретични познания за устройството и поддръжката на съответното въоръжение. <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява точно и спазвайки мерките за безопасност поставената задача, свързана с поддръжката на съответното въоръжение.

ЕРУ 28

Наименование на единицата:	Тактико-специална подготовка - Морски оръжия за Военно морските сили
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 28.1:	Обучава за различните видове въоръжение във ВМС
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава минното и противоминното оръжие • Описва артилерийското оръжие • Познава ракетното оръжие • Назовава противоподводното оръжие

	<ul style="list-style-type: none"> • Описва торпедното оръжие • Познава автоматизираните системи за управление на стрелбата с морски оръжия
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи безопасно с всички видове оръжейни системи • Обслужва оръжейните системи • Организира съхранението на боеприпасите • Подготвя подчинения състав за различните видове въоръжение във ВМС
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да работи самостоятелно и провежда практическа подготовка на подчинените си
Резултат от учене 28.2:	Обяснява мерките за безопасност при обслужване на видовете морски оръжия
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основните изисквания към мерките за безопасност при обслужване на видовете морски оръжия • Описва правилата за обслужване на морските оръжия • Посочва сроковете при обслужване на различните видове морски оръжия
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обслужва и поддържа в изправност оръжейните системи на кораба • Планира обслужването на различните оръжейни системи • Оценява безопасната работа с морски оръжия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да ръководи обслужването и поддръжката на оръжейните системи на кораба и провежда практическа подготовка на подчинените си
Резултат от учене 28.3:	Инструктира за експлоатация и ремонт на корабните оръжейни системи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основните правила за експлоатация на корабните оръжейни системи • Описва основните правила за ремонт на корабните оръжейни системи • Познава организацията на ремонта на корабните оръжейни системи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира експлоатацията на корабните оръжейни системи • Организира ремонта на корабните оръжейни системи • Планира последователността на ремонтните дейности • Инструктира подчинения си състав за експлоатация и ремонт на корабните оръжейни системи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да ръководи експлоатацията и ремонта на оръжейните системи на кораба и да провежда практическа подготовка на подчинените си
Резултат от учене 28.4:	Ръководи мероприятията за осигуряване живучестта на корабните оръжейни системи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва действията по осигуряване живучестта на корабните оръжейни системи • Дефинира организацията по осигуряване живучестта на корабните оръжейни системи • Изброява задълженията на длъжностните лица по осигуряване живучестта на корабните оръжейни системи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Участва при мероприятията по борба за живучест на

	<p>оръжейните системи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Планира действия по осигуряване живучестта на корабните оръжейни системи • Оценява действия по осигуряване живучестта на корабните оръжейни системи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да организира и ръководи мероприятията за осигуряване живучестта на корабните оръжейни системи и провежда практическа подготовка на подчинените си
Средства за оценяване:	<p>Средство 1: Писмено изпитване</p> <p>Средство 2: Практическо изпитване</p>
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2: Учебен кабинет</p>
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1: Демонстрира теоретични познания за видовете оръжейни системи и мерките за безопасност при работа с тях.</p> <p>За средство 2: Изпълнява точно и спазвайки мерките за безопасност поставената задача, свързана с подготовка на оръжейните системи за бойно използване.</p>

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Корабни енергетични уредби за ВМС“

ЕРУ 29

Наименование на единицата:	Морска подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 29.1:	Познава устройството на кораба и корабната лодка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва устройството на корпуса на кораба и корабната лодка • Посочва конструкцията на корпуса на кораба • Дефинира критичните точки на корпуса на кораба • Познава видовете морски възли
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разчита чертежи на кораба и прави заключения. • Определя конструктивни елементи на корпуса на кораба • Определя правилата за товар на кораба • Извършва такелажни дейности и поддръжка на лодката • Ръководи заемането на местата от гребците в лодката • Управлява безопасно корабна лодка
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да дава оценка за конструкцията и корпуса на кораба за осигуряване мореходността му • Способен е да ръководи подготовката на подразделението по морско дело

Резултат от учене 29.2:	Познава организацията на корабния ред и корабната служба
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава всекидневната организация на кораба • Описва бойната организация на кораба • Дефинира организацията на корабните наряди и вахти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с документи по всекидневната организация на кораба • Работи с документи по бойната организация на кораба • Работи с документи по организацията на корабните наряди и вахти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изготвя документи и следи за спазване на организацията на кораба
Резултат от учене 29.3:	Познава организацията на свръзките във ВМС на Република България и НАТО
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава организацията на свързочната система във Военноморските сили на Република България • Описва свързочната материалната част на въоръжение във ВМС • Дефинира процедурите за радиосвръзката във Военноморските сили на НАТО • Познава процедурите за зрителна свръзка във Военноморските сили на НАТО • Познава документите по свръзките използвани във ВМС от НАТО
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с различните видове свръзки • Работи със зрителна свръзка • Извършва надежден радиообмен • Използва средства за зрителна свръзка за водене на обмен на информация • Работи с документите по свръзките използвани във ВМС от НАТО
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изготвя документи и следи за спазване на организацията на кораба • Способен е да изготвя документи и следи за спазване на организацията на свръзките във ВМС на Република България и на съюзниците от НАТО
Резултат от учене 29.4:	Обяснява осигуряване на живучестта на кораба
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва методите, средствата и системите осигуряващи живучестта на кораба • Познава конструктивното осигуряване на елементите на живучестта на кораба • Посочва важността на елементите за осигуряване живучестта на кораба • Описва организацията за борба за живучест на кораба (БЖК) и безопасност на труда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Ръководи изпълнението на мероприятията по непотопимост на кораба • Планира мероприятия по борба за живучест на техническите средства • Изпълнява плана за (БЖК) • Работи с индивидуални и колективни средства за БЖК

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да организира и ръководи мероприятията по непотопимост и борба за живучест на техническите средства • Способен е да провежда занятия, тренировки и учения по БЖК
Резултат от учене 29.5:	Познава преносните и стационарни средства за гасене на пожар на кораба
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира изискванията на ръководните документи по БЖК • Обяснява организацията и управлението на личния състав по борба за живучест на кораба и борба с пожари • Описва начина за изготвяне на план за БЖК и борба с пожари
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира изпълнението на мероприятията по взривопожаробезопасност • Планира изпълнението на мероприятията по БЖК • Работи със средствата за гасене на пожар
Компетентности	• Способен е да организира и ръководи изпълнението на мероприятията по взривопожаробезопасност.
Резултат от учене 29.6:	Познава и управлява процесите по логистично осигуряване и материална отчетност
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява реда за документално оформяне на получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти, снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти • Обяснява особеностите при отчитането на различните видове имущества и отбранителни продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Съставя документи за получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти, снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти • Отчета на различните видове имущества и отбранителни продукти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да ръководи и оценява процесите по логистично осигуряване и материална отчетност • Способен е да планира необходимите доволствия и гориво-смазочни материали
Средства за оценяване:	<p>Средство 1: Решаване на тест</p> <p>Средство 2: Управление на гребно-ветроходна лодка</p> <p>Средство 3: Показ на защитни средства</p>
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1: Учебен кабинет</p> <p>За средство 2: Гребна база</p> <p>За средство 3: Полигон</p>
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Описва елементите от организацията корабната служба • Изброява елементите от корпуса на кораба • Описва елементите от устройството на корабната лодка • Пояснява основните документи по БЖК • Изготвя план за осигуряване на кораба със видове доволствия и гориво-смазочни материали <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява задача по управление на гребно-ветроходна лодка • Осъществява радио и визуална свързка <p>За средство 3:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява задача по показ на определени защитни средства
--	--

ЕРУ 30

Наименование единицата:	на	Техническа подготовка
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Наименование професията:	на	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Резултат от учене 30.1:		Познава корабните енергетични уредби на корабите от ВМС
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Описва устройството на корабните котли • Дефинира принципите на действие на корабните котли • Познава организацията на бойния пост (разчет, част, служба)
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Организира експлоатацията на корабните котли • Планира обслужването на корабните котли • Организира дейността на бойния пост (разчет, част, служба)
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да организира и ръководи дейността на бойния пост (разчет, част, служба) и експлоатацията и поддръжката на материалната част
Резултат от учене 30.2:		Познава състава и функционирането на електроенергетичната уредба
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Описва устройството на електроенергетичната уредба • Дефинира основните принципи на автоматизацията на електроенергетичната уредба • Познава организацията на бойния пост (разчет, част, служба)
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Организира експлоатацията на електроенергетичната уредба • Планира обслужването на електроенергетичната уредба • Организира дейността на бойния пост (разчет, част, служба)
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да организира и ръководи дейността на бойния пост (разчет, част, служба) и експлоатацията и поддръжката на материалната част
Средства за оценяване:		Средство 1: Писмен изпит Средство 2: Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:		За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Кораб
Критерии оценяване:	за	За средство 1: Демонстрира теоретични познания за устройството и принципа на действие на корабната електроенергетичната система. За средство 2: Изпълнява точно и спазвайки мерките за безопасност поставената задача, свързана с експлоатация на корабната електроенергетичната система.

ЕРУ 31

Наименование единицата:	на	Тактико-специална подготовка - Корабни енергетични уредби за Военноморските сили
--------------------------------	-----------	--

Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 31.1:	Обяснява основите на топлотехниката
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира особеностите на топлотехника • Описва основните закони в топлотехниката • Познава корабните топлообменни апарати
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Осъществява топлотехнически контрол на корабни енергетични уредби • Експлоатира корабните топлообменни апарати • Планира обслужването на корабните топлообменни апарати
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да взема решения по контрола на корабни енергетични уредби и да провежда практическа подготовка на подчинените си
Резултат от учене 31.2:	Сравнява корабните системи и механизми
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общокорабните системи • Описва корабните механизми • Дефинира мерките за безопасност при обслужването на корабните системи и механизми (КСМ)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Ръководи дефектация на общокорабните системи и корабните механизми • Планира ремонта на общокорабните системи и корабните механизми • Организира практическата подготовка на подчинения си състав относно КСМ • Планира мероприятията по обслужването на КСМ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да ръководи и организира експлоатацията, поддръжката и ремонта на поверените му корабните механизми и общокорабните системи и да провежда практическа подготовка на подчинените си
Резултат от учене 31.3:	Обяснява корабните дизелови двигатели
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва видовете корабни двигатели • Дефинира главните части и механизми на корабните двигатели • Познава системите и механизмите обслужващи корабните двигатели
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Контролира експлоатация и поддръжка на корабните двигатели • Планира мероприятия по обслужването на корабните двигатели • Организира практическата подготовка на подчинения си състав относно корабните дизелови двигатели • Оценява годността за безаварийна работа на корабните двигатели
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да ръководи и организира експлоатацията, поддръжката и ремонта на корабните двигатели и да провежда практическа подготовка на подчинените си
Резултат от учене 31.4:	Познава корабните турбомашини
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва принципа на работа на турбомашините и

	<p>компресорите</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава главните части и механизми на турбомашините и компресорите • Дефинира мерките за безопасност при експлоатация на газотурбинните двигатели
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Контролира експлоатация и поддръжка на газотурбинните двигатели • Планира експлоатацията на газотурбинните двигатели • Оценява годността за безаварийна работа на газотурбинните двигатели
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да ръководи и организира експлоатацията, поддръжката и ремонта на газотурбинните двигатели и да провежда практическа подготовка на подчинените си
Резултат от учене 31.5:	Обучава за корабната електротехника
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава електрическите системи на кораба • Описва различните компоненти, части и механизми на електрическите системи на кораба • Изброява мерките за безопасност при експлоатацията на корабната електрическа система
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с различните компоненти на електрическите системи на кораба • Обслужва, поддържа и планира ремонта при необходимост на електрическите системи на кораба • Планира необходимите проверки за изправността на корабната електрическа система
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да ръководи поддръжката, обслужването и ремонта на електрическите системи на кораба
Средства за оценяване:	<p>Средство 1: Писмено изпитване</p> <p>Средство 2: Практическо изпитване</p>
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 : Учебен кабинет</p> <p>За средство 2 : Учебна работилница</p>
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1: Демонстрира теоретични познания обслужването и експлоатацията на корабните енергетични уредби.</p> <p>За средство 2: Изпълнява точно и спазвайки мерките за безопасност поставената задача, свързана с подготовката и пускането на двигателя.</p>

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Морско корабоводене за ВМС“
ЕРУ 32

Наименование на единицата:	Морска подготовка
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5

Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 32.1:	Познава устройството на кораба и корабната лодка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва устройството на корпуса на кораба и корабната лодка • Посочва конструкцията на корпуса на кораба • Дефинира критичните точки на корпуса на кораба • Познава видовете морски възли
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разчита чертежи на кораба и прави заключения. • Определя конструктивни елементи на корпуса на кораба • Определя правилата за товар на кораба • Извършва такелажни дейности и поддръжка на лодката • Ръководи заемането на местата от гребците в лодката • Управлява безопасно корабна лодка
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да дава оценка за конструкцията и корпуса на кораба за осигуряване мореходността му • Способен е да ръководи подготовката на подразделението по морско дело
Резултат от учене 32.2:	Познава организацията на корабния ред и корабната служба
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава всекидневната организация на кораба • Описва бойната организация на кораба • Дефинира организацията на корабните наряди и вахти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с документи по всекидневната организация на кораба • Работи с документи по бойната организация на кораба • Работи с документи по организацията на корабните наряди и вахти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изготвя документи и следи за спазване на организацията на кораба
Резултат от учене 32.3:	Познава организацията на свръзките във ВМС на Република България и НАТО
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава организацията на свързочната система във Военноморските сили на Република България • Описва свързочната материалната част на въоръжение във ВМС • Дефинира процедурите за радиосвръзката във Военноморските сили на НАТО • Познава процедурите за зрителна свръзка във Военноморските сили на НАТО • Познава документите по свръзките използвани във ВМС от НАТО
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с различните видове свръзки • Работи със зрителна свръзка • Извършва надежден радиообмен • Използва средства за зрителна свръзка за водене на обмен на информация • Работи с документите по свръзките използвани във ВМС от НАТО
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изготвя документи и следи за спазване на

	<p>организацията на кораба</p> <ul style="list-style-type: none"> Способен е да изготвя документи и следи за спазване на организацията на свързките във ВМС на Република България и на съюзниците от НАТО
Резултат от учене 32.4:	Обяснява осигуряване на живучестта на кораба
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва методите, средствата и системите осигуряващи живучестта на кораба Познава конструктивното осигуряване на елементите на живучестта на кораба Посочва важността на елементите за осигуряване живучестта на кораба Описва организацията за борба за живучест на кораба (БЖК) и безопасност на труда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Ръководи изпълнението на мероприятията по непотопимост на кораба Планира мероприятия по борба за живучест на техническите средства Изпълнява плана за (БЖК) Работи с индивидуални и колективни средства за БЖК
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да организира и ръководи мероприятията по непотопимост и борба за живучест на техническите средства Способен е да провежда занятия, тренировки и учения по БЖК
Резултат от учене 32.5:	Познава преносните и стационарни средства за гасене на пожар на кораба
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Дефинира изискванията на ръководните документи по БЖК Обяснява организацията и управлението на личния състав по борба за живучест на кораба и борба с пожари Описва начина за изготвяне на план за БЖК и борба с пожари
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Планира изпълнението на мероприятията по взривопожаробезопасност Планира изпълнението на мероприятията по БЖК Работи със средствата за гасене на пожар
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да организира и ръководи изпълнението на мероприятията по взривопожаробезопасност.
Резултат от учене 32.6:	Познава и управлява процесите по логистично осигуряване и материална отчетност
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Обяснява реда за документално оформяне на получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти, снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти Обяснява особеностите при отчитането на различните видове имущества и отбранителни продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Съставя документи за получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти, снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти Отчета на различните видове имущества и отбранителни продукти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да ръководи и оценява процесите по логистично осигуряване и материална отчетност

	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да планира необходимите доволствия и гориво-смазочни материали
Средства за оценяване:	Средство 1: Решаване на тест Средство 2: Управление на гребно-ветроходна лодка Средство 3: Показ на защитни средства
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Гребна база За средство 3: Полигон
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Описва елементите от организацията на корабната служба Изброява елементите от корпуса на кораба Описва елементите от устройството на корабната лодка Пояснява основните документи по БЖК Изготвя план за осигуряване на кораба със видове доволствия и гориво-смазочни материали За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Изпълнява задача по управление на гребно-ветроходна лодка Осъществява радио и визуална свързка За средство 3: <ul style="list-style-type: none"> Изпълнява задача по показ на определени защитни средства

ЕРУ 33

Наименование на единицата:	Основи на корабоводенето
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 33.1:	Познава принципните положения при управлението на кораба
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Дефинира принципните положения при управлението на кораба в изпълнение на маневрите за заставане на кей Описва принципните положения при управлението на кораба в изпълнение на маневрите за снемане от кей Изброява принципните положения при управлението на кораба в изпълнение на маневрите за заставане и снемане от борда на кораб или плаващо средство
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Извършва маневра за заставане на кей Извършва маневра за снемане от кей Извършва маневра за заставане и снемане от борда на кораб или плаващо средство
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно да изпълнява правилно маневра за заставане на кей, маневра за снемане от кей и маневра за заставане и снемане от борда на кораб или плаващо средство
Резултат от учене 33.2:	Познава всички видове въжета и такелажни работи и мерките за безопасност при всички видове общокорабни работи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава видовете използвани въжета на кораба

	<ul style="list-style-type: none"> • Познава такелажните работи на борда на кораба • Дефинира мерките за безопасност при всички видове общокорабни работи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прави морски възли • Поддържа такелажа на кораба • Следи за спазване на мерките за безопасност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да взема решения за изправността и безопасността въжетата и такелажа на кораба.
Средства за оценяване:	Средство 1: Писмен изпит Средство 2: Практическо изпитване
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Кораб
Критерии за оценяване:	За средство 1: Описва последователността на командите и маневрите при заставане на кей в различни метеорологични условия. За средство 2: Изпълнява точно и спазвайки мерките за безопасност поставената задача, свързана със заставане и швартоване на кораба /катера/ на кей.

ЕРУ 34

Наименование на единицата:	на	Тактико-специална подготовка - Морско корабоводене за военноморските сили
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Наименование на професията:	на	Сержант (старшина за Военноморските сили) - командир
Ниво по НКР:		5
Ниво по ЕКР:		5
Резултат от учене 34.1:		Обяснява теоретичните основи и приложението на корабоводенето
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните понятия в лoцията и навигацията • Познава морските карти • Описва техническите средства за корабоводене
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Работи с техническите средства за корабоводене • Разчита технически описания, технически чертежи и друга специфична документация на корабното обзавеждане • Работи с морски карти
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да изпълнява дейности по управление на кораба, работа и обслужване на техническите средства за корабоводене.
Резултат от учене 34.2:		Прилага теоретичните основи на управлението на кораба
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретичните основи на управлението на кораба • Познава организацията и способите за носене на навигационна вахта, МППСМ – 72 • Познава основите на морското право
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Управлява кораба при различни условия • Управлява кораба при различни маневри • Работа с документи по морска навигация

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно да взема решения за всичко случващо се на кораба
Средства за оценяване:	Средство 1: Писмен изпит/тест Средство 2: Практическа работа по морска карта
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: Демонстрира теоретични познания за управлението на кораба и безопасността на корабоплаването.. За средство 2: Решава практическа задача по морска карта

4. Изисквания към материалната база

Учебно-материалната база включва учебни кабинети, работилници, складове, зали за провеждане на практически занятия, полигони и трябва да съответства на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.

4.1. Учебен кабинет по теория

В учебни кабинети и зали се провежда обучението по теория на професията. Основно оборудване и обзавеждане - учебни маси, столове, учебна дъска, шкафове, работно място с компютър за всеки обучаван, връзка с интернет, подходящи програмни продукти, материали за онагледяване на учебния процес, аудио-визуални (мултимедийни) средства за онагледяване и демонстрация, прибори и апарати. По специфични учебни дисциплини теоретичното обучение може да се провежда и на специално оборудвани места на полигоните, базите или военните формирования на Въоръжените сили.

4.2. Учебни помагала

Демонстрационни макети, реални образци от въоръжение, техника и оборудване, материални запаси и екипировка, схеми, табла, чертежи и др.

4.3. Учебни полигони

Полигонът е участък от местността, включващ сгради и съоръжения, спомагащи за изпълнението на специфични учебни задачи. Полигоните са лицензирани за стрелба със стрелково оръжие и леки противотанкови средства, с въоръжението на бойни машини и артилерийски системи; за кормуване с верижни и колесни машини; за обучение на специалисти по родове войски и за извършване на операции по поддържане на мира.

4.4. Тренажори

Тренажорите са оборудвани със специфична техника помещения в които се провеждат практически занятия по учебни дисциплини, предхождащи реалното изпълнение на задачи с въоръжение, техника или плавателни средства.

4.5. Лаборатории

Лаборатории са помещения оборудвани с измервателна или друга апаратура за извършване на замервания, опити или демонстрации на задачи от учебния материал.

4.6. Плавателни средства

Плавателните средства са лодки, катери, кораби, яхти и платформи снабдени с необходимото оборудване за използване на море, съгласно изискванията на морските власти.

4.7. Морски бази

Район от бреговата ивица оборудван със сгради, устройства и съоръжения за съхранение, експлоатация и поддръжка на плавателни средства. В тях може да се провежда както практическо, така и теоретично обучение по морска и тактико-специална подготовка.

5. Изисквания към обучаващите

Обучаващият състав са инструктори - военнослужещи и цивилни служители, притежаващи необходимите образование, професионална квалификация и правоспособност съгласно държавните образователни стандарти за специалността.

За инструкторите - военнослужещи, се изисква да са прослужили военна служба не по-малко от 5 години. За определени учебни дисциплини и занятия могат да бъдат привлечени преподаватели от висшите военни училища, специалисти от видовете въоръжени сили или от други институции.

Право да преподават по учебните предмети или модули по професионална подготовка имат лица с висше образование.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация „учител“, ако са придобили професионална квалификация по съответната специалност при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.